

BUDAPESTI NAPLÓ

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Jósef-körút 18.

Főszerkesztő: **VÉSEI JÓSEF.**
Felelős szerkesztő: **BRAUN SÁNDOR.**
Kiadja: **A SZERKESZTŐSÉG.**

Egész évre 28 k. (14), 1/2 évre 14 k. (7), 1/4 évre 7 k. (3.50), egy hónapra 2 k. 40 fillér, (1.20 ft).
Egyes szám Budapesten 8, vidéken 10 fillér.

Széll és Koerber tanácskozásai.

Budapest, április 13.

Koerber osztrák miniszterelnök mostani itt tartózkodása lényegesen előrevitte az autonóm vámtarifa lebegő kérdésének megoldását. Politikai körökben úgy tudják, hogy az elvi megállapodás a még elintézetlen részletek főbbjeire nézve létrejött elannyira, hogy a tarifa-tervezet harmadik olvasása a legközelebbi jövőre várható. Ami még differencia van, arra nézve a két miniszterelnök elvi megállapodása lényegesen megkönnyíti a szakminiszterek megegyezését. A magyar kormány szigorúan ragaszkodik álláspontjához, amelyet az 1899. XXX. t.-c. állapotott meg s amely a magyar nyereszermelésnek is az osztrák iparral egyenlő védelmet kíván biztosítani.

A két miniszterelnök mai tanácskozásáról a félhivatalos *Budapesti Tudósító* a következő kommunikét közli:

Széll Kálmán miniszterelnök dr. Koerber osztrák miniszterelnökkel ma délelőtti tíz órától délutáni fél két óráig és délutáni négy órától esti fél kilenc óráig folytatta a tegnapi megkezdett tanácskozást és a közgazdasági kiigyeztetés egész anyagát összes részleteiben megvitaták. A tarifáértékelést legközelebb összeül a vámtarifa harmadik olvasására; közben a szakminiszterek a mai tanácskozás eredményei alapján érintkezése fognak lépni egymással.

A *Neue Freie Presse* az autonóm vámtarifa kérdésében budapesti levelezőjétől hosszabb tudósítást közöl, amelyből adjuk a következőket:

Az autonóm vámtarifa ma is a vitaközös előterében áll. Bármennyire tagadják is, mégis megfelel a teljes valóságnak, hogy a két fél magas vámvédelmi törekvései a tanácskozásokat arra a holt pontra terelték, amelyen az autonóm tarifa második olvasása óta vannak és ahonnan a két miniszterelnök komoly igyekezete dacára sem voltak eltéríthető. Nagyban és egészben az ügy állása a következők: A magyar törvény utasította a magyar kormányt, hogy az autonóm vámtarifa megállapításánál hasson oda hogy az országnak úgy mezeőgazdasági, mint ipari érdekei a kellő védelemben részesedjenek. A törvénynek ez az utasítása a most mutatkozó áramlat befolyása alatt és abban az általános jellegében, hogy az utolsó tarifa-revizió alkalmával Magyarország mezeőgazdasági érdekei nem részesedtek az őket megillető védelemben, oly értelemben talált, hogy a magyar kormány az összes agrár vámok jelentékeny emelésével állott elő. Az osztrák kormány, igen erős agrár befolyás alatt, elvben és kevés kivétellel elfogadta a mezeőgazdasági vámok ajánlott emelését és egyuttal az ipari vámoknak sok esetben szűkülő emelésével válaszolt, a mi különösen a számos alosztályban és új tételben nyilvánul. Ugy az egyik, mint a másik kategóriában bizonyára van nem egy tétel, amely csak a javaslatba hozott vám jellegével bír, mások ismét, amelyek a kompenzációs vámoknak voltak száma és végre olyan vámok, amelyek a végből vétettek föl a tarifába, hogy a külfölddel mint tárgyalási vámok szerepeljenek. Most már tehát arról van szó, hogy a meglehetősen szerteágazó javaslatok természetesen végleg megállapításnak és pontosan megjelölésnek, mi veendő föl mindebből a tarifába és végre mi ejtendő el mint a kölcsönös engedmények ára. Ki vállalkozik ezen a téren az első lépésre és mily hatással lesz az ily lépés a másik tételre, az ebben a pillanatban a kérdés.

A tárgyaló felek egyike sem óhajtja a kérdés megoldásának halogatását. Mindenekelőtt az autonóm vámtarifát akarják nyíltan és ezzel párhuzamosan a vám és kereskedelmi szövetséget megállapítani, habár az utóbbi a magyar törvény szemelében nem függ az elsőtől, hanem csak a külföldi államokkal való szerződési tárgyalásokat feltételezi. Másképp áll az ügy az autonóm vámtarifa érdemleges elintézés tekintetében. Kétségtelen, hogy az az ősz előtt meg nem történ-

hetik. Ausztria bepolitikai viszonyaitól és a magyar parlament napári beosztásától eltekintve, e kérdés elintézését nem siettetik a német autonóm vámtarifa parlamentáris előmunkálatai sem. A német tarifabizottság tegnapi határozatai a marha-vámokról új nehézségeket támasztanak, amelyeknek legyőzése még sok fáradságot okozhat. Itt Budapesten ezeket a határozatokat éppen Bülow bécsi látogatása óta nem fogadják túlságosan tragikusnak, mert a monarchia vezető államférfiai a német birodalmi kancellárral való érintkezésből azt a meggyőződést merítették, hogy a német birodalom mérvadó tényezői mindent el fognak követni, hogy híve maradhassanak a szövetséges államokkal való szerződési politikához.

BELFÖLD.

Az abrucsbányai mandátum. Abruqbányáról táviratozzák, hogy dr. Komlóssy Ferenc a képviselőjelöltségtől visszalépett és így dr. Rosenberg Gyula, mint egyetlen jelölt, alkalmasint egyhangulag fog megválasztatni. A választás e hó 15-én lesz.

A szabadalvópárt szervezkedése. Debreczenből telegrafálják: A szabadalvópárt mai közgyűlésén Lengyel Imre pártelnök napirend előtt indítványozta, hogy Tisza Kálmán érdemeit jegyzőkönyvileg örökítsék meg, amit a közgyűlés egyhangulag elfogadott. A tisztújítás folyán a régi tisztúkar teljesen kibukott. Elnök lett Komlóssy Dezső, alelnök Szilágyi Imre, időtákar Nagy Sándor, titkár dr. Lenger Andor, pénztáros Józsa Vince.

KÜLFÖLD.

A belgiumi forradalom.

— A *Budapesti Napló* táviratai. —

Brüsszel, április 13.

A lapok a tegnapi est eseményeit igen dramatikusan írják le és további részleteket közölnek. A rue Madeleine és a rue du Quésnay sarkán egy csoport kiszakította a gázvezeték csövét és meggyújtotta a kiömlő gázt. Csak midőn a katonaság közbelépett oszlott szét a tömeg több sebesült hátrahagyásával. Az első összeütközések egyike a rue Hauteban történt, mely összeütközést a rendőrség megtámadása idézte elő. A csendőrség szétoszlásra hívta fel a tömeget, autátn tüzelt. Két halott és számos sebesült maradt a helyszínen. A Népháza és a St. Pierre-kórház tele van sebesültekkel. A *National* szerint elfogtak egy részeg polgárról, aki a megadás jeléül megfordította fegyverét. Két másik szintén részeg polgárról kilépett a sorból és elmenekült.

Brüsszel, április 14.

A Népházához vezető utókat a rendőrség szabadon tartja. Több embert letartóztattak. Revolvereket és késéket találtak náluk. Az őrházak ablakait csukva kell tartani. A nyilvános helyiségek üresek. A rue de l'Escalierben vagy husz lövésztettek a csendőrökre. Egy ember a tömegeből *altestébe kapott lövést* és egy csendőr fején sebesült meg. Midőn a csendőrök a rue Hauteban támadást intéztek, szintén *revolverekből löttek rájuk*. A csendőrök viszonzták a tüzelést, miközben egy *zavargót megöltek* és kettőt fején megsebesítettek. A St. Pierre-kórházban két sebesült behalt sebeibe. A tömeg késő este be akart hatolni a kórházba, hogy a halottakat magával vigye. A kórház vezetőségének kérésére egy osztály csendőrség vonult oda és megakadályozta a tömeget szándékának végrehajtásában. A csendőrséget midőn az épület elé érkezett, számos lövéssel fogadták. Mégis sikerült a tömeget szétkergetni.

— Éjjel 1 óra.

A rue Hauteban a rendőrség folyton kénytelen a nekitűző tömegek ellen fellépni. A sebesültek

száma növekedik. Ez utcában dulakodás alkalmával vitriolt dobta a csendőrségre. Egy embert, aki az ablakból nézett ki, egy csendőr revolverlövéllel eltalált, mire az kiesett az ablakból. Azt mondják, hogy az az ember lőtt először. A rue Rollebeekben megsebesülteket a kórházba szállították. Számuknak nyolcvankilencre teszik. Számos letartóztatás történt. A rue de la Violetteben éjjelkor heves összeütközések voltak. Midőn revolverlövészek történtek a rendőrség és csendőrség fellépett a tömeg ellen. Több ember pusztulást kapott. *Egy ember lövést kapott oldalába*, egy másik kézzurással sebesült meg.

Brüsszel, április 13.

A *Peuple* szocialista lap közli, hogy a ma este egybehívott népgyűlést a rendőrség által a Népháza környékén tett intézkedések miatt nem tartják meg. A lap azt ajánlja, hogy rendezzenek tüntetéseket erőszakoskodás nélkül és mindenütt, ahol a tüntetéseik el vannak tiltva, tartózkodjanak azoktól és ne semmisítsék meg egy huszféle propaganda nagyszerű munkáját.

Midőn Van der Velde szocialista képviselő ma néhány ember kíséretében távozott a kamarából, a rendőrség a tömeget, mely hozzá csatlakozott, szétkergette, a *képviselőt letartóztatta* és a rendőrségre vitte. Rövid idő múlva ismét elbocsátották. A rendőri intézkedések ma épp oly széleskörűek voltak, mint tegnap, ha kevésbé voltak is észrevehetőek. A Népháza lépcsőjéről Van der Velde beszédet intézett a tömeghez és még egyszer nyugalomra intette. Közölte, hogy hétfőn este 8 órakor Molenbeck külvárosában nagy gyűlés lesz. Közölte továbbá, hogy a polgármester, ha ma este nem zavarják meg a rendet, korlátozni fogja a rendőrségnek adott készletűi rendeleteket. Ezt a közlést a tömeg a rendőrség ellen irányuló gyalázó hiálásokkal fogadta. Van der Velde beszédét e szavakkal végezte: *Felhívlak benneteket, hogy oszlatok szét a nélkül, hogy ürügyet szolgáltatok újabb erőszakoskodásokra. Ezt a felhívást tetszéssel fogadták*, mire a tömeg lassanként szétoszlott. A Népházához vezető utókat este a polgárság megtisztította. Vagy ezer emberből álló menet ezután Van der Velde és Debastée vezetése alatt a place Porte de Hallra vonult és Van der Velde felszólítására ott szétoszlott. Éjjel 2 órakor a csendőrséget a Népháza környékére hívták. Midőn utólopésben odaérkezett, tütyüléssel és lövésekkel fogadták. Sikerült a tömeget szétoszloria. A Rolledeek utcában az egybegyűlt tömeget este 1/4 10 órakor a csendőrség karddal és szuronyal visszaszorította, miközben több ember megsebesült. A Népháza környékén, a Place de la Capellen és a rue de la Alexiemen is kénytelen volt a rendőrség és a csendőrség ismételen támadást intézni a tömeg ellen.

Az itteni munkás-szindikátus megbízottal délelőtt a Népházában gyűlést tartottak, amelyen egyhangulag elhatározták, hogy holnap megkezdik az általános sztrájkot. Bizonyosra vehető, hogy a munkások egy nagy részénél a sztrájk a munkaadókkal egyetértőleg történik. Hogy e hét estén a zavargásokat elkerüljék, a szocialista képviselők elhatározták, hogy a Népházat minden este 7 órakor bezárják és az eddig esténként folytatott agitációt nappali agitációvá változtatják át. Este fel fogják hívni a hatóságot, hogy kerülje a vértaniást, mert ez csak árthat ügyüknek.

Brüsszel, április 13.

A polgármester felhívást bocsátott ki, amelyben a békés polgárokat sürögösen felszólítja, hogy ne keveredjenek a gonosztevők közé, akik néhány nap óta megsemmisítik a magántulajdont és fenyegetik az életbiztonságot. A közrend helyreállítása megköveteli, hogy a zavargókat szétoszlorják, még pedig, ha szükséges, erőszakkal. A polgárok támogatnak a hatóságot, ha tartózkodnának attól, hogy kiváncsiságból a rendezavarók közé vegyüljenek. — A rue St. Guslayban este a tömeg *darrakodást akart emelni és felszaggatta a köveket, lerúszta a házakról a cimitáblákat és eltörte a gázvezeteket*. A csendőrségnek sikerült a kísérletet megakadályozni. E közben 40 embert elfogtak. Az est folyamán történt

összeültökéseknél a tömeg mindenléte tegyereket használt és mindenléte tárgyakat dobált; a házatökről téglákat dobáltak le és üvegekkel és kövekkel dobálták a csendőrséget és a rendőrséget. *Hogy hány embert üttek meg, azt nem tudni.* Azt hiszik, hogy négyet vagy ötöt. Két ember súlyosan megsebesült. A könnyebb sebesülések száma rendkívül nagy. A St. Pierre-kórház legtöbb betegszobájában külön ágyakat kellett iktatni. A Place St. Jeanban történt a legtöbb sebesülés, még pedig többnyire a lábba hatolt lövésnek áltál. A legtöbb sebesült fiatal ember. Egy asszonynak a legkapcáját zúzta szét egy golyó. A hatóságok csak reggel 2 óra után hagyták el a városházát. A polgárőrséget szintén 2 óra után becsatolták el.

Lüttich, április 18.

Ma este egy 8000 emberből álló menet vonult át a városon. A magánházak ablakaiba köveket dobáltak és a közúti vasúti kocsi ablakait kövekkel és bótokkal betörték. Vagy tíz revolverlövés történt. A Néphaza előtt torlódtott a menet. Itt népgyűlés volt, amelyen heves beszédeket mondtak.

Charleroi április 13.

Timeóban a katolikus egyelet helyiségében éjjel bombát vetettek, mely felrobbant és jelentékeny kárt okozott. Curcellis mellett elvágták a táviródrótot, lefűrészeltek az oszlopokat és keresztbe fektették a vasúti síneket. Az akadályt azonban idejében észrevették és eltávolították. Monsban délután két század vadászt konszignáltak. Arra az esetre, ha a polgárőrséget be kellene hívni, a posta- és táviróhivatalnokoknak délután 2 órakor készenlétben kell lenniük.

A manduriai szerződés. A manduriai szerződéssel foglalkozva, a *Novoje Vremja* kifejti, hogy a kormány tegnapi közlése, valamint az egyezmény is csak ünnepes manifesztációja annak, amit az orosz kormány 1900. augusztus 26-iki körlevelében kijelentett. Az az állítás, hogy Oroszország Manduriat más hatalmak nyomása alatt őríti ki, balga híreszlés, ami az egyezmény közzététele után nyilvánvaló. Oroszország mint nagyjelkü erősebb fél cselekedett és a történetekre a feledés fátyolát borította, mert Miklós cár, mint az egyezmény bevezetése megemlíti, azt óhajította, hogy újabb bizonyítékát szolgáltatssa békeszeretetének és Khina iránti barátságos érzelmének. A kormány közlésének befejezésében intelem rejlik, mely Khinához és azokhoz a hatalmakhoz van intézve, melyek ezt az oroszellenes politika útjára akarták csalogatni. A *Novoszt* az egyezményben a békeszeretet újabb bizonyítékát látja Oroszország részéről, amely az adott ígéretekhez hű marad. A lap kiemeli az egyezmény jelentőségét. A többi hatalmaknak nem lett volna okuk, hogy a manduriai ügybe beavatkozzanak. Ezek a hatalmak nem tehetnek egyebet, mint hogy tudomásul veszik azt a tényt, hogy a szerződést aláírták. A manduriai szerződés megkötése nincs összefüggésben az angol-japán szövetséggel. A megszállás megszüntetése után Oroszország befolyásának nagyobbak kell lennie, mint az 1900. év eseményei előtt.

A *Breviia Vjedomoszt* ezt írja: Manduria ezután is úgy, mint eddig, az orosz befolyási szférában marad. Ennek bizonyítéka a szerződés is, mely egyáltalán bizonyítja Oroszország szilárd elhatározását, hogy Khina integritását nemcsak szavakkal, hanem tettekkel is megőrizte. A *Szvet* írja: Oroszország hű marad békeszeretetéhez. Kész minden koncesszióra, de csak a béke érdekében. Ha Khinában ismét zavarok támadnának, ebben Oroszország nem lesz hibás.

HIREK.

Budapest, április 13.

— **BUDAPESTI NAPLÓ.** Április 13-én új előfizetés nyílik a Budapesti Naplóra. Kérjék azokat a tisztelt olvasóinkat, akiknek az előfizetése ezen a napon lejár, méltóztatassanak a megújításról idejében gondoskodni, hogy a lapot akadálytalanul küldhessük tovább.

— **Személyi hírek.** *Dollinger* Gyula egyetemi tanár külföldi utjáról visszatért és az egyetemi sebészeti klinika vezetését átvette.

— **Angol felolvasások Magyarországról.** W. H. *Schrubsöle*, az ismert magyarbarát angol író, amint a *Magyar Távirati Irodának* Londonból írják, az angol lapokban vetített képek bemutatásával összekötött újabb felolvasási ciklust hirdet Magyarországról. Az angol lapok nagyon elismerően nyilatkoznak ezekről az előadásokról. A *Norwood Press* *Schrubsölenek* a Technical Instituteban tartott ismertető felolvasása után azt írja: Kár, hogy Magyarországot Angliában oly

kevésbé ismerik és hogy ezt a szép országot eddig nem karolták fel turista szempontból. *Schrubsöle* előadói, mondja a nevezet újság, annál érdekesebbek, mert egy turista szempontból ugyasólván ismeretlen ország földezéséről van szó és mert a magyar nemzetben sok olyan vonást találunk, amelyek az angolok rokonszenvét fölkeltik és a brit ideállal megegyeznek. A fölolvási ciklus befejezésül Magyarországot mint az angol vállalkozás számára lényes terepnumot ismereti a felolvasó.

— **Báró Dóczy Lajos — elnök.** A *Lipótvárosi Kaszinó*nak ma délelőtti közgyűlése volt, amelynek az új tisztikart kellett megválasztania. A közgyűlést élénk korteskedés előzte meg; előnké jelölték *Lánczy Leó* és báró *Dóczy Lajos*, a nyugalmba vonult külügyminisztériumi osztályfőnök szerepeltek, de *Lánczy* tegnap visszalépett a jelöltségtől s így báró *Dóczy Lajos* ma egyhangú bizalom alapján lépett *Falk Miksa* örökébe. A Lipótvárosi Kaszinó ezzel a választással önmagát tisztelte meg és egyuttal hálaára kötelezte a művelt közönséget, mert bizalma módot ad a jeles költőnek, hogy újra eloglalja előkelő helyét a főváros társadalmi életében.

A közgyűlést *Fallay Lajos* miniszteri osztálytanácsos nyitotta meg, beszédében az egyetértés szellemét hangoztatta. Azután különböző indítványok következtek, amelyek közül eldögadtak az elnököt:

A közgyűlés felhatalmazza a választmányt, hogy amennyiben már az idei költségvetés keretén belül elérendő megakarítások megengedők, az idei költségvetésben megállapított 2000 koronán kívül további 3000 koronát használhasson fel az évbén hazai művészeti tárgyak beszerzése, illetőleg hazai művészeket pártolása címén. A módoszatokra nézve egy bizottság alakították. Az eljárás eredményéről a legközelebbi közgyűlésnek jelentés lesz teendő. Ugyanacsak az elnök indítványára dr. *Falk Miksa*, a Kaszinó volt elnökét a közgyűlés a Kaszinó tiszteleti tagjává választotta. Ugyanabban a kitüntetésben részesítette dr. *Mezei Pál* indítványára ruszti *Ruszt Józsefet* a Kaszinó volt ügyvezető igazgatóját.

Eldögadtak dr. *Márton Miksának* a következő indítványát:

Határozza el a közgyűlés, hogy a jövő évbén vigalmak, mulatságok rendezésére, a Kaszinó költségének művészi színvonalú szórakoztatására 8000 korona összegget állapít meg a költségek lefedezésére. Ezen összeg még az idei költségvetésbe venendő tel. Ezen határozat végrehajtására az igazgatóság bizatik meg olyformán, hogy annak feladata lesz a Kaszinó egyik arra hivatott tagját felkérni, hogy mint művészi tanácsadó ezen mulatságok, irodalmi és művészeti esték rendezését elvállalja. A művészi tanácsadó minden év szeptember havában részletes tervet mutat be az igazgatóságnak, melynek jóváhagyó határozata szükséges.

Időközben megtörtént a szavazás a tisztikarra és a választmányra és annak eredményét csak éjjel 11 órakor hirdették ki. Ötszázánál több tag adta be szavazóedülváját. A legbevesebb küzdelem folyt az egyik alelnöki állásért, amelyre ruszti *Ruszt Józsefet* jelölték, a titkári állásra, amelyre dr. *Fried Vilmos* volt a jelölt és az ügyéssi állásra, amelynek jelöltje dr. *Sebestény József*, az eddigi ügyész volt. A győzelem a Ruszt-párté volt, amennyiben a nevezett állásokra mind a három jelöltjüköt nagy többséggel megválasztották.

A választások eredményét, amelyet dr. *Fraenkel Sándor*, a szavazatszedő-bizottság elnöke hirdetett ki, a következők: Elnök lett egyhangulag báró *Dóczy Lajos*. Alelnökök lettek: dr. *Ballay Lajos* miniszteri osztálytanácsos és ruszti *Ruszt József*. Igazgatók: dr. *Darvai Fülöp*, *Wolner Tivadar*, dr. *Gu tmann Emil*, *Lederer Sándor*, *megyeri Krausz Izidor*, dr. *Zsigmondy Jenő*, dr. *Lichtenberg Kornél*. Titkár: dr. *Fried Vilmos*. Ügyész: dr. *Sebestény József*. Garda: *Edger Gyula*. Pénztáros: *Fábi Samu*. Ellenőr: *Brüll Mór*, *Könyvtáros: dr. Messinger Lipót*.

Választmányi tagok lettek: *Basch Gyula*, dr. *Beck Marcel*, dr. *Fraenkel Sándor*, *Fürst Bertalan*, dr. *Greiner Hugó*, *Goldberger Gusztáv*, dr. *Hirschler Henrik*, dr. *Jakoby Sámuel*, *Kramer Tivadar*, *Keppich Emil*, báró *Kochmeister Frigyes*, dr. *Kohner Adolf*, *Neuberger Ignác*, dr. *Pap Dávid*, dr. *Strasser Imre*, dr. *Rácz Károly*, dr. *Székel Miksa*, dr. *Pollák Lipót*, *Sarbó Artur*, *Sarbó Leo*, *Wellisch Alfréd* és *Singer Jakab*.

— **Francia szerzők Magyarországon.** A *Journal de Budapest* érdekes statisztikát közli a magyar színpadokon előadott francia szerzők darabairól. E szerint az utolsó 4 év alatt 84 francia udjónász került színre, vagyis egy esztendőre esett átlag 17 francia darab bemutatása. *Saloman Odön*, a *Journal de Budapest* szerkesztése kimutatja, hogy a francia színpadnak sehol sincs oly kedvező talaja, mint Magyarországon. A magyar színpadokon adott daraboknak több mint 70%-át teszik ki a francia darabok. Jellemző, hogy a francia darabok után járó és egy-negyed millió frankot meghaladó tantième nem a szerzők, hanem a német és osztrák ügynőknek zsebébe vándorol, mert a francia szerzőknek jogalumnak sincs a magyar színpadok virágzásáról s a magyarországi előadási jogot ráadásul adják oda az ügynőknek.

— **Elégtétel Vázsonyinak.** Nagyváradról táviralozzák: Városunk demokrata és szabadelvű polgársága körében nagy visszatetszést keletet, hogy a fiatalság egy klerikális töredéke tegnap *Vázsonyi Vilmos* ellen ízetlen tüntetést rendezett. A polgárság ma lényes elégtételt szolgáltatott *Vázsonyinak*. Amikor ma közudomású lett, hogy *Vázsonyi* színházba megy, nagy sokaság várta és éljentezte. Majd a közönség betódult utána a színházba is és az előadás után az éljenző tömeg sorfala közt ment a Feketesas-zállóba, ahol tiszteletére a polgárság lakomára gyűlt össze. A fiatal képviselőt ott is lelkes óvációkban részesítették. Aza att a tömeg odakünn egyre nőit és lelkesen éljentezte és halani kívánta *Vázsonyit*. A rendőrség kérésére *Vázsonyi* oszillapító beszédet mondott, kijelentve, hogy nem azért jött, hogy a gyűlölség üszkét elvesse, hanem azért, hogy békességet és felvilágosodást terjesszen. Erre a tömeg a katolikus kör elé vonult s ott ily kiáltásokba tört ki:

- Le a klerikálisokkal!
- La a katolikus körrel!

Egyideig még zajongott s aztán rendben szétoszlott a tömeg. *Vázsonyi* éjjel visszautazott a fővárosba, a pályaudvarra is nagy számu közönség kíséerte ki.

— **A jubiláló Zion-egylet.** A Zion-egylet fél-százados jubileuma vasárnap délelőtti a Royal-szálló nagytermében folyt le, igen nagyszámu és dis-és közönség jelenlétében. Ott voltak *Wlassics Gyula* közoktatásiügyi miniszter, dr. *Neumann Armin*, dr. *Morzsányi Károly*, *Vései József* országgyűlési képviselő, *Matuska Alajos* alpolgármester, dr. *Schermann Adolf* tiszti főorvos és még sok notabilitása a közéletnek. Küldöttségek által képviselve voltak továbbá a pesti és a budai izraelita népgyűlés, a budai izraelita hitközség, a pesti *Chewra Kadisa*, körülbelül husz más egyesület stb. Felolvasást *Szöll Kálmán* és dr. *Falk Miksa* felelelt, kik elmaradásukat kimentették: a miniszterelnök abból az okból, mert az osztrák miniszterelnökkel folyó tárgyalások el nem halaszthatók és hozzá teszi, hogy örömet jelent volna meg az ünnepélyen, ha azt 10 órakor tartották volna meg.

Az ünnepély egy karénnel kezdődött, azután *Tenczer Pál* a vendégeket üdvözölte, mire az egylet 50 éves történetét olvasta föl a titkár. Ezt követte a jelentés a tubileum emlékére szánt évi 400 koronának kiosztásáról, majd a Himnusz éneklését, mire *Tenczer Pál* elnök néhány hatóság szóval berekesztette az ünnepélyt. *Wlassics minisztert* egy érkezősekor mint távozásakor harsány üzenéssel üdvözölték.

— **Iskolai ünnep.** A Verő-téle polgári leányiskola e hó 11-én sikerült iskolai ünnepélyt rendezett. *Farkas Sándor* tanítóképző-intézeti tanár a nemzeti ünnep jelentőségéről lelkes felolvasást tartott s aztán az ifjusági énekkar *Hubay*, *Talpra magyar*-ját s *Káldy*, *Kuruc dalait* *Singer* Nándor zenetanár vezette alul kiváló precizióval adta elő. A sikerült ünnepet nagyszámu meghívott közönség nézte végig.

— **Veszelei temetése.** *Dombóváról* írják: Óriási részvét mellett temették el ma *Veszelei Károly* ismert költőt. A város és a vidék társadalmának minden osztálya képviselve volt a temetésen, hogy megadják a korán elhunyt poétának a szenedések bus dalnokának a végítzéséget. *Hajdu Miklós* a Budapesti Újságírók Egyesületét nevében jelent meg a temetésen és remek korszort tett le a ravatalra. Korszort küldötték családja, barátai és számos tisztelője. A temetésen dr. *Klein Jakab* főrabbi megható beszéde után *Hajdu Miklós* a Budapesti Újságírók Egyesülete nevében emelkedett színpadja beszédben bucsuzott el az elhunyt költőtől, majd a résztvevők nagy serege kíséerte ki örök nyughelyére.

Veszelei halálának oka, mint már megírtuk, győgyíthatatlan betegség volt. Anyjának hátrahagyott levelében gyönyörű szavakkal vesze föle bucsut és írja, hogy nem akarja, hogy környezete tovább is lassa az ő nagy szenedéseit, halálutsáját, inkább önkézével vet véget szenedéseikkel teli életének, melynek ő ugyanis élő-halottja volt. Az ország minden részéből érkeznek részvétlávratok a gyógyszerő családhoz.

— **Házasság.** *Kövér Gusztáv* szolnokéki nagybirtokos tegnap jegyezte el *Odescalchi Alinka* hercegnőt, *Odescalchi Arthur* herceg leányát.

— **Szamarakiállítás.** Érdekes kiállítás rendez a német állatvédők egyesülete az idén. Mintha arra vállalkoztak volna, hogy a szamarak erkölcsi értékét emeljék. A kiállítás azt bizonyítja majd, hogy ez a állat felett megvetett állat nagyon is hasznos tagja az állati társadalomnak. A legjobb teherhordó. Mindenféle fajta képviselve lesz a kiállításon és mind ennek az igazságnak a bizonyításán buzgólkodik az állatvédők buzgalomból. De hát mit szólnának ehhez a szamarak, ha tudnák, hogy miért hajtják őket össze egy esomóba? Hiszen nekik is meg az állatvédelemnek is az az érdeke, hogy megbizonyuljon, hogy teljességgel nem alkalmasak a teherhordásra. Akkor aztán nem kellene nekik terhet hordani.

— **Balneológusok kongresszusa.** Az országos balneológiai egyesület közgyűlése vezette be a két napra tervezett XII. magyar balneológiai kongresszust, melyet ma délelőtt 11 órakor nyitott meg dr. *Tausfer* Vilmos egyetemi tanár, kongresszusi elnök. Az orvos-egyesület nagyszámú részvétel mellett a balneológusok, akik az ország minden fűrdőjét képviselték a kongresszuson.

A kongresszust megelőző közgyűlést 10 órakor nyitotta meg az elnök. Tartalmas megnyitáson ismertette az egyesület törekvéseit és a 12 év alatt elért eredményeket.

A jelentést tudomásul vették és mintán az elnöknek, a főtítárnak, a pénztárnak a közgyűlés jegyzőkönyvi köszönetet szavazott, a közgyűlés a balneológiai kutatások ellendítése végett 500 korona jutalmát tűzték ki, a következő kérdések megoldására:

„Miképpen alkalmazható az oldatok új elmélete — *Van't Hoff* és *Arrhenius* tételei — az ásványvizek életlenni és gyógyhatásának értelmezésére?”

Liebermann, *Than* Károly, *Bókay* Árpád és még többek hozzászólása után elhatározták a közgyűlés, hogy mivel a pályakérdés itten értelemben nagyon tágkörű, így szűkebb bizottságnak adja ki a kérdést újabb pályafelvetéssel. E bizottság tagjai, *Bókay* előklése alatt, *Than* Károly, *Liebermann* Leó és *Hankó* Vilmos.

A javaslatok letárgyalása után a közgyűlés véget ért és kezdetüket vették a kongresszusi előadások.

Az előadások sorát dr. *Györy* Tibor kezdte meg ily címen: Fűrdők és ásványvizeink történelméről. Az ügy iránt mindenkor meg volt a legmesszebbre törő szándék, de a szándéknál tovább sohasem jutottunk, sőt még ma is úgy áll a dolog, mint régen: a fűrdők gyógyulást kereső testlétet. Az idegenbe viszik, a gyógyulást nyújtó ásványvizeket pedig az idegenből hozzuk — ahelyett, hogy fordítva cselekednénk. Végül indítványt tesz, hogy a balneológiai egyesület adjon ki tárcában hordozható rögtön kéznél levő kis lapokat, melyeken a külföldi vizek magyar szövegben röviden fel legyen tüntetve.

Dr. *Kármán* Samu fővárosi gyermekorvos „A fertőző gyermekbetegségekről” értekezett, kapcsolatosan fűrdő s nyaralótelepekkel, *Várady* Gyula (Siótok) a hazai fűrdők reklámügyéről tartott előadást. Ajánlja, hogy a magyarországi fűrdők érdekesopozitatókba álljanak össze s alakítsanak szövetségeket, amint a külföldön is vannak, s együttesen járjanak el a fűrdőket érdeklő ügyben. Továbbá organumot létesítsenek, mely a fűrdők érdekeit ismerteti. Végül dr. *Arányi* Zsigmond értekezett a syphilis kezeléséről a sós-fűrdőkben.

Délután a tagok kirándultak az Erzsébet királyné szanatóriumába, ahol dr. *Kathy* Dezső főorvos kalauzolta őket. A kongresszust holnap délelőtt 11 órakor folytatják.

— **Négy nap és öt éjszaka a hóban.** Megszokhattuk már azt, hogy ami Amerikában megeskik, az mind más méretek szerint van megszerkesztve, mint a mi eseményeink. A szerencsétlenségek is nagyobbak s ha visszaélésszerű, hanyagságról van szó, hát az is horribilis dimenziókban múlja fölül a közönséges európai fogalmakat. Ebben a hirben például arról van szó, hogy a newyork—kanadai vonalon négy nap és öt éjjel késéssel — még mindig nem érkezett meg egy állomásra az expresszvonat — s az állomás személyzete teljességgel nem érdekeltődött az iránt, hogy mi ennek a még Amerikában is szokatlan késedelemnek az oka. Az északi expresszvonat, amely New-York és Kanada közt közlekedik, a Dakota prairien borzasztó hóvihar érte utól, amelynek az lett a következménye, hogy a vonat megakadt és négy napon, öt éjjelen át vesztgette anélkül, hogy a szomszédállomások segély érkezett volna. A vonaton 200 utas volt, akik eleségből és tüzelőanyagból kifogyva, elgyötörtten várták a megváltást a hósírban. A hideg olyan rettenetes volt, hogy az utasok ugyszólván megmeredtek és ketten megőrültek a kinoktól. *Colgrove* washingtoni egyetemi tanár kétségbeesésében öngyilkos akart lenni és elvágta a nyakát. Mínt hogy orvos nem volt a vonaton, egy elektrotechnikuskak mentő ötlete támadt: keresztülvergődött a havon, felmászott egy táviróoszlopára és jeleket próbált adni. A kísérlet sikerült, mert még aznap megérkeztek a mentővonatok a hókékekkel és megváltották borzasztó szenvedéseiktől az utasokat, akik közül többen súlyosan megbetegedtek. *Colgrove* tanár megőrült és bezáratották a st-pauli létezőjébe. Szigorú vizsgálatot indítottak arra vonatkozólag, hogy miképp történhetett meg az a hallatlan botrányos hanyagság, hogy az északi állomásnak négy napon át nem jutott észbe értesíteni a déli állomást a vonat elmaradásáról.

— **Halálkozás.** *Mezei* Ignác, a főváros egyik érdemes, öreg polgára tegnap nyolcvanhét éves korában meghalt. A boldogultat gyászolták fia: dr. *Mezei* Mór, *Sándor*, *Ernő*, *József* és *Gyula*, akik különböző ténen bár, de egyformán előkelő szerepvitői a fővárosi közéletnek. Az a közbeszélés, amely a derék fiúk működéséhez fűződik, aranyozta be az elhunyt aggasztán utolsó éveit.

— **Eltűnt kereskedő.** *Weiner* János 55 éves nőden gyapjukereskedő április 8-ika óta eltűnt Luther-utca 10. szám alatti lakásáról, amelyet *Steiner* Benjámin Józsefnél birt albrétben. Eltűnésekor sok

pénz volt nála. *Weiner* beteg ember volt és lakást adója azt hiszt, hogy szerencsétlenség érte. A rendőrség nyomozza az eltűnt kereskedőt.

— **Gyermekhangverseny.** A Vigadó nagyeremében ma délután gyermekhangverseny volt, amely pompásan sikerült. Az óriási terem zsufolóság mellett nagybárra gyermekekkel, akikhez *Neumann* Árminné a következő szép beszédet intézte: „

Kedves Gyermekeim! Mínt hogy ti vagytok ugyszólván a mai ünnepek urai, védnökei és egyzersmind annak lényo, disze is, mi sem természetesebb, mínt hogy hozzátok fordulok kedves kisikéim, hozzátok, akiknek meleg részvétel, lelkes pártolása eredményezte azt a szép sikert, melynek segítségével sok, sok olyan szegény testvéreket részesíthetünk majd jó meleg téli ruhákban, akik bizony különben keservesen nélkülöztek volna azt a hideg, zord téli napokban.

Ezen elhagyott, szerencsétlen gyermekek nevében mondom nektek köszönetet és velem együtt hála-szemlegetek benneteket mindazon nemes emberbarátok, akik szívből-élelkekkel örülnek jószágotoknak.

De én nem szoritokozom csupán arra, hogy megköszönjem ezt, hogy dicserőjeleket titeket mindazért a jóért, szépet, amit már eddig cselekedtetek, kis szívetek idős sugallatát követve, óh! én evvel be nem érem, hanem inkább arra kérék és buzdítok mindnyájotokat, hogy lankadatlanul ezen az uton haladjatok továbbra is! El sem tudjátok képzeli, kedves gyermekeim, hogy mennyi szeretet tér abba az iol-pici kis szívből! Mínt a tenger vize, ugy annak forrása is kiapadhatatlan, — meríthetek abból bátran, ki nem így az soha. soha! Hálas gyermekek szeretettel csigéjtek jó szülieitek, rokonaitok — tanítóitok, de azért hagyjátok szívetekbe még egy jó-kora helyeskedést azon szegény gyermekek számára is, akik elhagyottan nyomorognak énekek és akiket éppen azért annál több szeretettel tekintetek testvéreitek. Széiden, nyájasan, szolgálakészen közeljetekek felétek, szép szóval édesgeszések magatokhoz az elgyötört, félénk kis embertársaitokat: a jó Isten, aki mindent tud, mindent lát, bizonyára megért benneteket is.

Tudjátok-e tulajdonképpen, kedves kis hallgatóim, hogy milyen is egy olyan szegény elhagyott gyermek élete? Ti, akiket gondos szeretettel ápolnak, dődelgetnek, akiket még a szellőtől is főtve óvnak, akiknek képelete csak derül, napfűtő virányokon jár, nektek ugyan hogy is lehetne fogalmatok arról a szomorú sorsról, mely azon százanó gyermekeknek jutott osztályrészül? Ne vegyétek rossz néven édeseim, ne haragudjatok reám, ha aranyos szép álmaitokat néhány sötét árnyképpel zavarom amikor elmondom nektek, hogy — sajnos — nemcsak boldog örömtől sugárzó gyermek vannak a világon, hanem hogy van sok-sok, jó, szót-fogadó gyermek, — szakasztott olyan, mint amilyenek ti vagytok — aki nemcsak a nyalánságokat, játékszerket nélkülözi, hanem sokszor bizony még száraz kenyeret sem kap, akit este nem vár puha ágyacska, akit fél hidegétől nem óv meleg ruhácskaja, akit anyai szeretettel nem öleltek soha, akiről szeretet apa nem gondoskodott soha, soha, mert a kegyetlen mostoha sors vagy megfosztotta őt szüleitől még kora ifjúságukban, vagy nyomorba, szükségbe vitte szegényeket.

Nem esik meg szívetek az ilyen szomorú látványon, nem sugia-e nektek hirtelen dobbanással, hogy segítsünk, segítsünk a szegény gyermekek, adjunk nekik, adjunk, amit adhatunk. Hallgassatok kis szívetek szózatára kedveseim, ne feledkeztek meg a szegény gyermekekről, juttassatok gazdaságtokból, a jólétből valamit azoknak is, akikről szeretetem gondoskodik, akik védelem, oltalom nélkül állnának, ha jó emberek nem szánják őket őket; törekedjete arra, hogy ezental menél kevesebb szegény gyermek hullasson keserű könnyeket. Ugye, megbocsátjátok gyermekeim, hogy erre kérétekek benneteket és velem együtt szépen köszönetet mondtok kedves jó szülieiteknek, akik szánalmat, részvétet oltottak ifjú lelketekbe szülőiközött kis társaitok iránt és akiknek áldozatkész bőkezűsége módot nyújtott nektek arra, hogy segélyt hozhattok, viraszt vihetetek annyi szegény hajlékba. Aldjon meg ezért az Isten benneteket is, hálaíja meg nekik is!

Nem is fordulok kedves szülieitekhez ujjab kérelemmel; nem feledkeznek ók meg a szegényekről ugy sem és itt vagytok ti, az én kis ékes, hathatós szószólóim; a ti kacsóitokba teszem le nyugodtan bártfogoltjaink sorsát, tudom, hogy jó helyen van az ott.

Hugó Viktor egy versével fejezte be beszédét a finomlelkű uriaszgon. Az ünneppszeg az árvagyermek ek *Szózatával* kezdődött, a megnyitó beszéd után *Benedek* Elek mesélt, mire több aprósággal mulattatták a kedves hallgatóságok.

— **Elfogott családok.** A rendőrség letartóztatta *Szechenyi* Pál és *Garagos* Steilo János foglalkozás nélküli embereket akik állásukvesztéses ürügye alatt több szegény embertől pénzt csaltak ki. *Jámóki* Gizella és *Volf* Dénés József tetek feljelentést a család ellen. Eleinte állás szerzés címen kérték pénzt a feljelentéstől, később pedig azzal állították elő, hogy a rendőrségtől erkölcsi bizonyítványt kell a számukra kiadni, amelyet gyorsabban kapnak meg, ha a fogalmazónak szivarokat ajándékoznak. Ilyen ürügyekkel összesen 2134 koronát csaltak ki a feljelentőtől. Valószínű azonban, hogy a családoknak több áldozata is van.

— **Ledől torony.** *Cuenz* dől (Spanyolország) jelentik: A székesegyházban ma tartott istentisztelet a templom tornya beomlott, minek folytán három hozzáépült ház és a papok lakóházának nagy része

összedől. A romokból néhány embert élve hoztak elő. Attól tartanak, hogy még vannak a romok alatt szerencsétlenül járt emberek.

— **Zanardelli.** Érdekesen jellemzi az olasz miniszterelnököt Luigi Lodi a *Rivista moderna politica e letteraria*-ban. Zanardelli legkiválóbb sajtósága a hihetetlen munkabírás. Egyszer Rómában valamelyik miniszter lakásán utazásról beszélgettek.

— **Voit** már Berlinben, Zanardelli ur? — kérdezte a miniszter felesége.

— Még nem, asszonyom.

Aztán Bécsről beszéltek.

— Hát Bécsét ismeri, Zanardelli ur?

— Nem ismerem. Épp oly kevésbé ismerem, mint Berlin. Sohasem volt időm utazni, mert mindig dolgoznom kellett.

Zanardelli csakugyan felhasználja életének minden pillanatát. Tölen-nyáron a nappal együtt kell föl, délig dolgozik, azután megreggelizik, egy óráig pihen s azután nyolcadfél órát ismét szakadatlanul dolgozik. Kilenc órakor rendszeren levezik. Kilencedfél órakor nyugtalan pillantásokat vet az órára s ilyenkor bárhol van, feláll s szinte félve menti ki magát:

— Bocssáznak meg, hölgyeim és uraim, nagyon szívesen maradnék, de hát a megszokás...

Zanardelli Rómában két szobából álló lakásban lakik, mely a lehelő legegyszerűbben van butorozva, nyáron ellenben madernoi villájában tölti napjait. A villa már valamelyik több kényelemmel van felszerelve. Zanardellit itt mintha kiserélték volna. Egész nap a környékét bujja s egyike a legiradhatatlanabb, legvakmerőbb hegy-mászóknak. Rómában a külügyminiszter kivételével minden miniszternek magánlakása van. Zanardelli ellenben, hogy idejéből semmit se vesztessen el, a miniszterium valamelyik szobájába hozat egy ágat s mosdómecénét, s ott lakik. Mikor politikai pályájának kezdetén igazságügyminiszter lett, a miniszteriumban egyetlen szoba sem állt üresen. Zanardelli tehát egy keskeny folyosóban állította fel az ágat s csak az olyan hihetetlenül sovány ember lért el az ág és a fal közt, mint ő. Kedvenc olvasmányai a latin klasszikusok, az olaszok közt pedig *Pasini*, *Monti* és *Leopardi*, kiknek műveit szinte kívülről tudja s nagyon szeret belőjük idézni. Amolyan szobatudós, ki sohasem fog igazi népszerűsége vergődni, már csak azért sem, mert ékezősül svájdja szinte a zérusnál egyenlő. Ezért sohasem fogja a tömeget magával ragadni. Izdi választói előtt nagyon ritkán szokott beszélni, oly ritkán, hogy tizenegyet estendő lefolyása alatt mindössze csak kétszer beszélt. A legkisebb beszédét is előre el kell készítenie, mert rögtönözni nem képes. Ha a parlamenti vita folyamán szót kell kérnie, oly félénk, hogy alig tudja magát kifejezni. De ha ideje van beszédét jól betanulni, akkor jó szónok.

— **Egy kerületi kapitányúság veszedelme.** Napok óta az a hír kering a fővárosban, hogy a II. kerületi rendőrkapitányúság épülete roskadozik és minden pillanatban beomlással fenyeget. A hír ebben a formában nem felel meg a valóságnak. Az történt pár nappal ezelőtt, hogy a kapitányúság egyik szobájában, amelyben *Kubesch* Béla rendőrfogalmazó dolgozik, a falon repedést vetek észre. Ugyanekkor átvizgálták az épületet és a rendőrorvos szobájában, a menyezeten végig hasonló repedést konstátáltak. Megállapították ezeken kívül, hogy a hivatalos szobák egy részében a padlózat is silyedt. A Margit-rakparti konyhaboális után tehát alapos volt az aggodalom, amelyet jogosultabbá tett az a körülmény is, hogy a Gyroskoci-utca 20. számú ház, amelyben a kapitányúság van, régi, rozart épület. A jelenségről nyomban jelentést tetek, amelynek folytán a városi mérnök átvizsgálta az épületet. Megállapította, hogy ez idő szerint veszedelem nincs. A repedések csak a fal bizonyos rétegéig hatolnak, a süppedés pedig valószínűleg onnan származik, hogy a pincoboltzatban levő vaszerenda meghajolt. Biztonság okéért a meg-silyedt hivatalos helyiségek alatt a pincében egy támasztó falat huztak, a repedéseket pedig még ebben, vagy a jövő hónapban kiigazították.

— **Musolino bűnpöré.** A lucaei törvényszék e hó tizenötödikén kezdi meg a hirbebt calabrai rabló, Musolino bűnpörének tárgyalását. A tárgyalás legérdekesebb részét kétségkívül azok a diskussziók fogják képezni, melyekre a tárgyalásra beidézett elme-gyógyászok készülnek. A védelem segítségére hívott orvosok ugyanis be akarják bizonyítani, hogy Musolino örült s hogy nagyzási hőbortban szenved.

Kétségtelen, hogy a bandita, akit a nép hős gyanánt tisztel, az örülléggel határos önméadést fejt ki. Musolino például szentül meg van győződve, hogy az elhalt Viktória királynő szerelmes volt belé s szerelmi bánatában halt meg. Ezt az örült föltevést Musolinóban szerelmi sikerei támasztották, hisz Olaszországban mindenki tudja, hogy egy nagyon előkelő hölgy, aki Reggioiban lakik, titokban nagyon gyakran előgáda a rablóvezért. A rabló önhittségét szerelmi sikerein kívül nagyban megnövelte az a hit, hogy testét nem fogja a golyó s hogy éppen ezért tudott hónapokon keresztül megmenekülni földzói elől. Musolinót a börtönben nagy calabrai kalapjában

fotografálták le, ami végtelenül bosszantotta a hu embert, mert úgy találta, hogy a biciklista-sapka, melyet elogatásakor viselt, sokkal jobban illett neki. Ez a hu rablóvezér különben tizennygy gyilkosságot követelt el.

— **Bastien anyó.** A *Gaulois* legutóbbi számában *Gaston Pallonais*, a nacionalista publicista, meleg-hangú cikket ír egy *hazaftas tolvajról*, *Bastien anyó*-ról, aki éveken át gróf Münster nagykövet feleségének volt belső eszlődjé és ilyen minőségében állandó szolgálatban állott a francia kémirodának. Bastien anyó elzási származású és rajongó francia honleány volt. Naponta magához vette a papirkosarak tartalmát s ahol lehetett, az íróasztalokról is elcsent okmányokat. Olvasni nem tudott, de kitűnő szimatja volt és rendszerint megérezte, hogy mit érdemes ellopni, azt azután „hazaftas düh“-vel szolgáltatta ki. Schwartzkoppen ezredes átadás óvatosságot ember volt és szobáját nem engedte a távollétében kitakarítani. Egyszer azonban a kertben sétált és akkor Bastien anyó száznóvevényen intim iratot lopott el. Mikor az ezredes ezért kérdőre vonta, ő Süsskind órnagyra és Arco grófnőre fogta rá a lopást. Sokszor állították neki kelepet, de ő mindig elkerülte.

— **Apagyilkosság.** Karancsalján *Tratner János* bányamunkás, aki a Bikabik bányatelepen dolgozott, e hó 3-án délután édesatyját, *Tratner Lorincot*, amiért megdorgálta és megütötte, egy nagy konyhakéssel úgy hasba szúrta, hogy a szerencsétlen még azon az éjjel meghalt. *Tratner János* borzalmas tette után megszökött, később azonban önként jelentkezett.

— **Cigányzenea Telefon Hírdonóban.** Cigányzenét fog közvetíteni ma este előzetesnek szórakoztatására a Telefon Hírdonó. E cigányzene, melyet az Elite és az Emke-kávéházhoz közelebb a Telefon Hírdonó, 3 órától 11 óráig lesz hallható a kágyókön, de megszakítást szenved a töredékvásolás miatt, mely 8 óra 15 perckor van és a rendes esti felolvasás miatt, mely 9 óra 30 perckor kezdődik, mikor is az est folyamán érkezett legújabb híreit és táviratait olvastatja fel a beszélőjárg.

(x) **Mag.** Figyelmeztetjük a magvásárló közönséget, hogy akkor, a mikor nem közvenlőli *Mauthner Odón cs. és kir. udvari magkereskedésnél Budapesten fedi* szükségletét, hanem vidéki kereskedőknél, világosan kérjen csak *Mauthner-féle magot* és ügyeljen arra, hogy minden tasakon és zsákon látható legyen a *Mauthner név* vagy cégének olomzára, mert a melyeken a cég neve illetve olomzára nem fordul elő, az nem *Mauthner-féle mag*.

Pulszky Ágost emlékezete.

— A Budapesti Napló tudósítójától.

Budapest, április 13.

Előkelő, nagy közönség jelenlétében áldozott ma délelőtt a Társadalomtudományi Társaság *Pulszky Ágoston* emlékezetének. A megboldogult nagy tudós és politikus a társaságának megalapítója és első enőke volt s a társaság kötelességének tartotta kegyeletét ily emlékünneplé formájában leróni. Az emlékünneplé a kereskedelmi és iparkamara díszteremében folyt le gróf *Andrássy Gyula* elnöklele alatt, aki az elnöki tisztségben *Pulszky* utódja lett *Pulszky Ágoston*-t, a tudóst, *Pikler Gyula* egyetemi tanár, a társaság alelnöke méltatta; *Pulszky*-t, a politikust, dr. *Emmer Kornél* mutatta be.

Az ülésen jelen voltak: Bárdó Fejérváry Géza honvédelmi miniszter, Hieronymi Károly, gróf Bathányi Lajos, Percezel Dezső, gróf Forgách Antal, gróf Festetics Andor, báró Eötvös Lóránd, báró Harkányi Frigyes, báró Radványzky György, Mohay Sándor államtitkár, Berzevicsy Albert, Mikszáth Kálmán, Münnich Aurél, Vécsy Tamás rektor, Concha György jogkari dékán, König Gyula, Gajári Odón, Dókus Ernő, Hegedűs István, Neményi Ambrus, Vámbéry Armin, Szalay Imre Marczali Henrik, Rudnyánszky Béla és mások. Széll Kálmán miniszterelnök és Darányi Ignác miniszter kimentették magukat.

A Pulszky-család képviseletében megjelentek: *Hampel* Pulszky Polixena, Pulszky Ágost huga, *Pulszky* Henriette és Ilona a leányai és *Pulszky* Garibaldi. Az özvegy, rosszullette miatt, nem jöhetett el.

Az emlékünneplétyt gróf *Andrássy Gyula* nyitotta meg nagyszabású beszéddel. Mindenekelőtt azokat az okokat fejtegette, melyek miatt Magyarországon a tudományos élet és a tudományos törekvés megbecsülése nem tartható lépést a politikai fejlődéssel. A nemzet minden tevékenységét létkérdései foglalták le; művészetünk és főképp tudományosságunk, amennyiben nem közvetlenül nemzeti vonatkozású tárgyakat ölelt fel, messze elmaradt viszonylagainak közepette megacélosodott politikai érzékünk mögött.

A hazai mindent feloldozó a hazáért, az igazságot is; a tudós mindenek fölé az igazságot helyezi. Ezért a tudós és a létért küzdő nemzeti társadalom között nehezen jön létre az igaz harmónia. Magyarországon azonnali átköröklő hajlam híján és a külső körülmények kedvezőtlenége következtében is gyengye a tudományos szellem; pedig ha a társadalom számottevő része tudományos munkával komolyan, öszintén és behatóan foglalkozik, az eredményre, az emberiség kultúrájának közössége mellett is, rátapadt a nemzeti jelleg. A magyar nem fordította lelkének erejét oly

mérékben a szellemi munkára, hogy ilyenformán nemzeti iskolát teremtsen: ez sokak hazafias érzését sérti, akik a tudósító és a művésztől a nemzeti irányzat tudatos ápolását követelik. Holott ez mintegy természetesen, önkénytelen gyümölcse kell hogy legyen a gondolkodás és az érzés hasonlóságának. Nemzeti irányú és nemzeti stílus fejlődésnek csak egy útja van: a nemzet értelemiségének intenzív, erős, őszinte munkája. Az igazságunk önmagáért való keresése nagy mértékben hat a jellem teljességére is; a tudás önelé és a közönség ember képességét feladta betöltésére. Az a nemzet pedig, amely fölé telhetőleg nem szaporítja az emberiség művelődésének közös kincsét, adása marad az emberiségnek, amelyben ekkor nem volna képviselve egyik oldaljának sajátos egyénisége. E mellett a tudomány napról-napra növekedő politikai hatalom is, amely beelő növeli kultúránk erejének hatását, ki elő politikai és gazdasági emelkedésünk van hivatva előmozdítani. Németország emelkedésének egyik főtenyezője éppen a sokat ósárolt német tudományosság, amely már-már kezdi hatalmába ejteni az angol gyakorlatiasabb felfogást is.

A társadalmi fejlődést irányító törvények vizsgálata, amelyet a Társadalomtudományi Társaság tűzött maga elé, oly tudományág, amely Magyarországon éppen nemzetünk politikai fejlődésének nagy tradícióját maga felé hálalja talajra lehet. E tudományág ma még tolván van feltételekkel: köztük olyanokkal is, amelyek a nemzeti közvéleményben visszataszítást szülhetnek; letette tehát szölvő magának a kérdést, vajjon árthatnak-e a nemzetnek léte érdekében összeütköző elméletek, vajjon nem fogják-e ezek az ezredés magyar hazafiaság alapjait aláolni. E tekintetben arra a meggyőződésre jutott, hogy annál inkább szabad tért engedhetünk a tudományos vizsgálódásnak, mert szilárd tudományos meggyőződés, hogy a fejlődés még kiszámíthatatlan időre a multnak szervezeti fogják előbbre vinni. Az erők együttes működésének mind-nagyon arányokat kell östienie; közleledniük kell egymáshoz az emberiség önálló életét élő részeinek, de egygye olvadni nem fognak. A hazafiaság összekapcsoló, szervező, lelkesítő hatását semmi sem pótolhatja. A jövő legnagyobb kérdését szerencsén kibontakozás felé vezető hazafiaság nélkül, meddő kísérlet maradna.

A nagy tetszéssel fogadott megnyitó után dr. *Pikler Gyula* egyetemi tanár olvasott fel egy beható tanulmányt azzal a bátor eredetiséggel és mélységgel, mely e zseniális gondolkodónk minden munkáját jellemzi. A társadalmi tudomány alapigazságainak tömör kifejtése, a tudományos gondolkodás természetének szellemes boncolása váltakozott *Pulszky* gondolkodásának finom jellemzésével ezen előadásban, amelyet a jelenlévő szakközönség éppen úgy, mint a nagypublikum folytonos érdeklődéssel, lekesedéssel és igazi élvezettel hallgatott. Felolvasását *Pikler* így fejezte be:

Pulszky korszakalkotó volt a magyar társadalmi tudományi történetében. Az által, hogy a természetudományi irányhoz csatlakozott, az által, hogy a szokott ársial-európai világtörénet helyett az egyetemes történetet és etnografiát még pedig a realis életre, a technika vonatkozó történetét és etnografiát vette tapasztalati alapul rendkívüli, óriási tudással, az által, hogy a jövő fejlődés végtelenségét tanította s új elméleti felfogást, új anyagot, új gyakorlati irányt adott a mai nemzedéknek. *Pulszky* munkásságának emléke a magyar társadalmi tudomány történetéből soha ki nem fog veszhetni. E tudományok jellemzését után felolvasó kényseritettnek érzi magát arra, hogy tulajdonképpen tárgyának keretén túlmenve megemlékezzék még *Pulszky* ritka nagy nemesszívűségéről is. Tanúságot kell a felolvasónak arról tennie, mert *Pulszky* oly előkelő, csaknem szemérmes módon gyakorolta a nemesszívűséget, hogy arról nem tudtak mások, mint akiknek tudomása a dolog természeté szerint nem volt elkerülhető. Am *Pulszky* e jellemvonásának megemlékés és följegyzés nélkül maradni nem szabad.

Leikes eljenzés jutalmazta *Pikler* előkelő szellemű felolvasását, mire dr. *Emmer Kornél* emlékezésére következtet, mely *Pulszky* Ágostonnak egész nyilvános pályafutására kiterjedt.

Mindenekelőtt közállapotaink összképet eszeltte a szónok, miként ez azon ifjak előtt állott, akik akadémiai tanulmányaikat a hatvanas évek közepe táján végezték el. *Emmer Pulszky* Ágostalt az 1865—1866-diki országgyűlési újítás alakuló gyűlésén ismerkedett meg. E téren opponáltak egymásnak. Az országgyűlésnek 1866. januárban bekövetkezett elapólasa után kiléptek a gyakorlati életbe. *Pulszky* Ágost Nógrádmegye aljegyzője lett, utóbb önkéntesnek jelentkezett, s szolgálati idejét arra használta fel, hogy alaposan megismerkedjék a katonai tudományokkal ami kedvező szakmája maradt politikai pályáján. *Pulszky* Ágoston a pénzügyminiszteriumban való meghívására kapcsán *Emmer* ismereti a *Kerkapoly* idejében fennálló szomorú pénzügyi helyzetet, majd a 70-es években megindult jogászgyűlésekre átérve, azt a benső viszonyt ismertette, mely *Szilágyi* Dezső és *Pulszky* Ágost között fennállott.

De *Pulszky* ellenzéki magatartása nemcsak ingadozni kezdett, s végül volt pártának nyílt hadat üzent. Az emlékezésnek jó részét azoknak a harcolnak leírása foglalja el, amelyekben *Pulszky* volt pártbeli bajtársaival keverődött, s melyek annál elkeseredettebbek lettek, minél jobban köze edett a kormánypart felé, míg a véderő vitában tetőpontjukat érték. Az emlékezésed ezután *Pulszky* Ágoston rövid ideig tartó államtitkarságát vizsgálta, melynek bezejteget ismét visszaszordított a természetben pártmarakodások forgatába. A Bánffy-érában *Pulszky* már egészen félhivatalos képviselő lett. A vezérnek feltétlenül híve,

azonosította magát rendszerével, s a pártgyűlémet helyezte minden fölé. Utóljára 1901. június 26-án beszélt a képviselőházban; körülbelül 280-ik felszólalása volt ez.

Emmer végül *Pulszky*-t, mint embert méltányolta, kiemelve kedélye mélységét övéhez való szeretényét és szívjóóságát. Beszédét így végezi: Nekünk szociológusoknak szolgáljon követendő példaként társaságunk alapítóának kötelességűsége, buzgóssága, önfeláldozása és sokoldalú képzettsége s ha ezt a példát követjük, azzal legméltóbban örököljük meg *Pulszky* Ágost emlékezetét.

A kegyeletes ünnepély résztvevői az elhangzott beszédek mély hatása alatt osslattak szét.

FŐVÁROS.

(*) **A bomba-téri vásárosarnak megnyitása.**

Vasárnap délelőtt ment végbe a II. kerületbeli bomba-téri vásárosarnak ünnepies megnyitása, nagyszámú közönség jelenlétében. Ott volt *Márkus József* főpolgármester, *Halmos János* polgármester s számos fővárosi bizottsági tag. A vásárosarnak épülete nemzetiszínű és fővárosi lobogókkal volt díszítve. *Áldady Géza* tanácsos, mint a közgazdasági és közlekedési ügyosztály vezetője fogadta a vendégeket s aztán lendületes beszéddel intézett a polgármesterhez és az öszszgyűlétekhez. Röviden vizsgálta az építés történetét s így végezte beszédét:

A földai oldalon az első vásárosarnak ime, most teljesen készen várja az árusok és vevőközönség bevonulását és megszünteti ebben a kerületben is az ósdi nyílt piacot, újabb tanbizonyosság tőve arról, hogy fővárosunk a modern fejlődés és kultúra útján sohasem áll meg, hanem mindig előre halad. Amiódon már most szerencsém van a kész művet bemutatni, kérem a polgármester urat az építő-bizottság nevében hogy a csarnok kapuit megnyitván, azt a rendelkezésnek átadni és az öszszgyűlétekkel együtt részletesen megtekinteni méltóztatnék. (Eljenzés.)

Halmos János polgármester kiemeli, hogy az új vásárosarnak is egyik diadala a haladás szellemének s ezért elismeréssel adózik a fővárosi törvényhatóságának, amely erre az anyagi eszközöket készségesen rendezésre bocsátotta. De köszönetet mond a csarnok építésére felügyelő bizottságnak is, amely odaadással segítette a tervek keresztülvitelét. Abban a biztos tudában, hogy ez az új intézmény a fővárosi polgárságának üdvére fog szolgálni, a bomba-téri vásárosarnakot megnyitottnak nyilvánítja s a közforgalomnak átadja. (Leikes eljenzés.)

A közönség ezután megtekintette a csarnok helyiségeit s célszerű, helyes beosztásáról elismeréssel nyilatkozott?

(*) **Jelölés.** A 45-ös választmány ma délelőtt ülést tartott *Klebs István* udvari tanácsos elnökölése mellett. A választmány ez alkalommal az üresedésben levő elsőosztályú városi kerületi állásra egyhangban dr. *Kovács Jenőt* jelölte, a kerületi orvosi állásra pedig dr. *Göbel Józsefet*. Ungvácsnak ma véglegesen megállapították a 45-ös választmány ügyrendjét, elfogadván a bemutatott tervezetet *Benek* Sándor bizottsági tagnak kértrendbeli módosítását. Az egyik az, hogy a plébános o. előjáró, kerületi jegyző, kerületi városbíró, kerületi tiszti orvosi és kerületi orvosi állásoknál mindig az a kerület jelöljön, amelyben az illető állás a betöltés idejében üresedésben van. A másik módosítás az, hogy az igazoló-választmány tagjai az egyes kerületek felőlük; a kerületek számára való tekintettel azonban nem jelöl az a kerület, amelynek bizottsági tagjai közül az igazgató-választmány elnökét kinevezi.

(*) **Adókövetés.** A IV. kerületben kivett III. osztályú keresetadó-avaslatokat magában foglaló listajstrom a központi városkázán (I. emelet) és hó 19-től 26-ig lesz kitéve hétköznapokon 9-2 óráig, vasárnap 9-12 óráig. Az adókövető bizottsági tárgyalások április 27-ikán kezdődnek s naponta 9-1 óráig folynak.

SZÍNHÁZ, ZENE.

** **Vársínház.** Az angol operett bütyéségeinek és tánclételességeinek divaja közepette, a budai hegyek magaslatai felől lepirkad egy reményusgr, mely azt hirdeti nekünk, hogy nem lehet már valami bosszu éteti az a hazug szinpadai esztétika, mely elhitheti a közönséggel, hogy az a legnagyobb szubrett, aki a legnagyobb tudja ugrani és az a legjobbfejta komikus, aki a legjobban tud izetlenkedni. A meghamisított operett-művészet olkonfsáktól értékeire egy nagy ambiciójú és nagytudású ifjú direktor tereli rá a figyelmet, aki úgy látszik, feltette magában, hogy a főváros legkisebb színházában, a budai *Vársínházban*, a művészet egy igazságait fogja hirdetni. Az ifjú *szege* direktort értjük, aki ártatlan képpel, nagy leckeletet ad a fővárosi színházaknak és közönségnek egyaránt arról, hogy mi a szép az operett-művészetben és mit kell benne megbecsülnünk... A *Vársínházban* vendég szereplő *szege* új tásálat ma este *Offenbachnak* egy régi, klasszikus operettjét, A *kékszakállú herceget* támasztotta fel, mely visszavizt bennünket a magyar operett-szinpad arany-

korába; vissza az igazi operett-művészethez. *Offenbach* mester muzsikájának meghallgatására megtelt a kis ház s nekünk, akiknek már rége ide nem volt részünk az operett nemes stílusában, olybá tűnt lel ez az *Offenbach*-est, mintha ünnepet ültünk volna. Hála az ifju szegedi direktor nemes ambíciójának! A társulat jeles kvalitását már többször említettük ezeken a hasábkon s a mai *Offenbach*-est ezeket a kvalitásokat csak még jobban kidomborította. Rendezésben, játékban nemes egyszerűség, tehetség és tudás jellemezte az egész előadást. A kékszakállu herceg személyesítője, *Mezei*, a legkiválóbb operett-tenoristák egyike. Hangbeli kvalitása úgy, mint énekutadása messze túlterjed azon, amit operett-tenoristától egyáltalában várni szoktunk. Temperamentumos Boulotte volt *Feléd* Boriska s az igazi operett-komikum diskretek eszközeivel dolgoztak *Fenyéri*, *Arkossy*, *Leóvey* és *Doross*. Az élvezetes estét a közönség sűrű tapsokkal jutalmazta.

**** Katalin bécsi sikere. Béli IZOR és Fejér Jenő Katalinjának a bécsi Carl-Theaterben tegnap este aratot nagy sikeréről s arról a nagy diadalról, ame yet Kury Klára az operett főszerepében aratot, már adtuk hírt. A bécsi kritika, amely most van előttünk, az igazi elismerés hangján ír a magyar operettnek egy szövegéről, mint zenéről, s kétségtelen, hogy ez a hazai terének nemcsak lényesen állta meg helyét a bécsi színpadon, hanem olyan sikere volt, amelyet már rége ide nem jegyeztek fel a bécsi újságok. Kury Kláráról, erről a zseniális szubrettünkről pedig a magasztalás olyan hangján nyilatkozik az egész bécsi sajtó osztálatlanul, amilyen hangon *Pálmay* Ika óta másról nem ír. Kury Klárának ez a nagyjelentőségű diadala az idegen színpadon dicsősége nemcsak neki magának, hanem a magyar művészetnek is.**

**** Hírek a Nemzeti Színházról. Hétfőn Julius Cézár.** kedden *A szerencse*, a 16 női szerepekben *Lány* Ika és *Liget* Juliskával, szerdán pedig az *Orthon* van a műsoron, melyben Magda szerepét ezúttal *P. Márkus* Emilia asszony fogja játszani. Csütörtökön *Fereneczy* Ferenc népszerű színműve, a *Pogány Gábor*, immár 14-odszor kerül színpadra. Pénteken *Veró György* tragédiáját, *Kant*, amely eddig *Gál Gyula* rekedtsége miatt maradt le a műsorról, a bemutatott előadás szereplőivel, szombaton *Himfy* dalait, vasárnap este pedig *Az agglényeket* adják. A délutáni előadások során jóvá vasárnapra az *Egy szépen ifju története* van kitűzve, melynek előadása repiz-számba megy, mert ebben a szezonban még nem adták.

**** Brioux darabja a Várszínházban.** A Várszínház jövő heti műsorában szenzációs újonság szerepel. *Brioux*nek, a *Döcső* és a *Vörös tájár* nagynevű szerzőjének legújabb drámája, melynek előadását a párisi cenzura beiltotta, pénteken kerül először színpadra. Az eddigi ter szerint a darab magyar címe *Beteg emberek* lett volna, de az igazgatóság jóma látta ezt a címet megváltoztatni. A *Les avaries* címe e szerint *A méltly* lesz, amely határozottabban fejezi ki a darab tárgyát és tendenciáját. A dráma különben, egy előbeszédrel kezdődik, melyet a rendező mond el a következőkben:

Hölgyeim és uraim! A szerző és az igazgató nevében jelentem, hogy ennek a színjátnak a tárgya egy betegség és annak a házasságra való vonatkozása. Nincsen benne semmi botrányos dolog, se olyasmi, ami bántó vagy visszatartó volna, sőt egy árva szó sem, amely a jó izlést sértené. Meghallgathatja mindenki bátran, a hölgyek is, ha elismerik, hogy az asszonynak nem kell mindenáron ostobának vagy tudatlannek lennie, hogy erkölcsös legyen.

A *Brioux*-darab iránt már most óriási érdeklődés nyilvánul. Tömegesen történnek az előjegyzések a Várszínház pénztáránál. A nagy érdeklődésre való tekintettel *A méltly* négyszer tűzte ki egymásután az igazgatóság, s jegyek már most válthatók mind a négy előadásra a szokásos elővételi árak mellett úgy a Várszínház pénztáránál, valamint *Bárd* Ferenc színházjegy-irodájában, *Lohr* Irma virágkereskedésében és *Patzik-Kertész* Lujzánál. *A méltly* négy első előadása bérlatszűnetben tartatik meg.

**** A Vigszínház újonsága.** A *Vigszínház*-ban szombaton lesz a bemutatója *Az órnagy ur* (La billet de logement) című francia bohózatnak. A *Billet de logement* Párisban különösen sikerült és évek óta nem tetszett ott bohózat annyira, mint ez a darab. Hetedik hónapja játszószék már és még mit sem veszített vonzó erejéből, úgy hogy a *Folies Dramatiques*-színház az idén szűnetet sem fog tartani, mert egész nyáron át adja *Az órnagy ur*-at.

**** A Műgyetemi Kör matinéja.** A Műgyetemi Kör rhetorikai szakosztálya e hó 20-án, vasárnap délelőtti 11 órakor a Vigadó nagytermében zárkörü matiné rendez a következő műsorról: 1. Alkalmi előolvasás, tartja dr. *Fereneczy* József műgyetemi tanár. 2. Haydn: G-moll quartett, előadja *Kelemen* Lajos, *Haris* Ervin, *Irsai* Ervin és *Brizs* János. 3. *Judas* irta Váradi Antal, szavalja *Warga* László. 4. *Arja* Dinorából, éneki *Nagy* Etelka, zongorán kíséri *Liget* József. 5. *Vieuxtemps*: Ballada et Polonaise, hegedűn előadja *Haris* Ervin, zongorán kíséri *Liget* József. 6. *Gárdonyi* Géza: Házassági ajánlat, vig monológ, előadja *Földes*

Ede. A matiné beléptidij nincs, jegyeket és meghívókat a Műgyetemi Kör helyiségében VIII. kerépesi ut 17. hétéltől kezdve mindennap délután 5-7-ig lehet kapni.

**** A Fővárosi Nyári Színház megnyitása.** *Krecsányi* színházgató színtársulátalva e hónap 23-án fejezi be hároméves szezonját Szegeden. A jeles igazgató kiváló gondnal készül a budai megnyitóra, amely e hónap 26-án, szombaton lesz. Ez alkalommal színpadra kerül *Az édes lányka* című bájos zenéjű operette, melyben *Krecsányi* kitűnő énekes gárdája mutatkozik be a fővárosi közönségnek. A kezdődő nyári évad második újonsága eredeti darab lesz, míg a harmadik. *A kereszt jelenben* című nagyszabású dráma, *Nero* császár korában játszik amelyhez az eredeti stílusú bútorok és jelmezek már elkészültek, a díszleteken pedig most dolgozik egy elsőrendű fővárosi festő-műintézet. *Krecsányi* igazgató pazar lényével és pompával igyekszik a fővárosi közönségnek bemutatni e nagyszabású drámai művet, amelynek előreláthatólag nagy sikere lesz.

**** Hírek a Népszínházról.** A *Népszínház* e heti műsorán *A rozsályi malom*, *Kacsányi* Géza pályanyertes népszínműve három estén szerepel, hétfőn, csütörtökön és vasárnap. A *Népszínház*nak ezidei első, nagyszerű operette *Béli IZOR és Fejér Jenő Katalin*-ja pedig szombaton kerül színpadra 55-ös szőr.

**** Idegenben kitüntetett magyar művésznő.** *A Mosk.* *Zlg.*-ban olvassuk, hogy a Moszkvában vendégszereplő német társulat elsőrendű tagja, a *Népszínház* deszkájáról ismeretes magyar művésznő: *Réty* Aurélia ott nagy sikereket arat. A napokban kreaítva a „*Bajazzók*” *Nedda* szerepét, lényes eredménnyel. A moszkvai lapok különösen kiemelik a művésznő nagy zenei tudását és szimpatikus, meleg, csengő hangját. A bemutatón a cár nővére, *Xenia* nagyhercegnő is jelen volt, aki tetszésének több ízben feltűnő módon adott kifejezést s előadás után meleg, dicséző szavak kíséretében sajátkezűleg rendjelet adott *át Réty*nek. Az adományozásra vonatkozó dekretum utólag kézbesítették a magyar művésznőnek.

**** Francia színtársulat Berlinben.** A berlini *Neues-Theater*ban egy francia színtársulat kezdte meg tegnap vendégjátékát. A társulat egy *Feydeau*-bohózatban mutatkozott be zajos sikerrel. A társulatnak németellenes chanson-jairól híres *Páulus* is tagja s talán épen ebből az okból, ó az, aki iránt a berlini közönség a legjobban érdeklődik. Attól tartottak, hogy tüntetni fognak ellene, de ez a tüntetés elmaradt. Az előadás végén *Páulus* még a híres *Boulangier*-dalt is elénekelt, mely csaknem torradalomba döntötte Franciaországát.

**** Duse. — Sarah Bernhard. — Sada Yacco.** Mijóta az exotikus japán színtársulat, mely nálunk is megfordult, európai körutját járja, sokszor emlegették ezt a három nevet együtt. Az exotikus japán színésznőkre rá is ragasztották a „japán Duse” nevet s nyilván rajta is marad. A „japán Duse” most a római *Théâtre Valle*ban vendégszerepel s egy római újsg, tolmács segítségével, meg is interjúolta az exotikus érdekességet. Mijután elmondta, hogy imádja Olaszországot, hozzátette:

— Olaszország iránt való ezt a rajongásomat az önk híres művésznőjének, *Dusenak*, köszönhetem. Két évvel ezelőtt New-Yorkban jelen volt néhány előadásomon és meg akart ismerkedni velem; hábr tolmácsra is volt szükségünk, hogy megértjük egymást, mégis nagy barátságot éreztünk egymás iránt. *Duse* néha az ölébe vett engem s úgy dédelgetett és öcskolgott, mint egy kis gyereket. Többször felszóllott akkor, hogy jöjtek Olaszországba.

Kevesebb keltelesséssel beszélt az exotikus színésznő *Sarah Bernhard*-ról. — Meggertem neki, — mondta *Sada-Yakko* — hogy fellépek egyik matinéjén s bár láz gyűrtől, szavamnak állottam. *Sarah* végignézte az előadást de meg nem látogatott sem a színpadon, sem ülőközben, sőt még csak meg sem köszöntö szíveségemet. Mikor eltávoztunk színházból, *Sarah* kijelentette, hogy mi, japán színészek, olyan hatást teszünk reá, mintha apró állatok volnánk!

**** A bezieresi ünnepl előadások.** A bezieresi ünnepl játékok, melyeket francia Bayreuth-t óhajtanak kinövesztetni, az idén augusztus közepén fognak megkezdődni. Előadásra *Massenet*nek *Parisutis* című, perza tárgyú da műve kerül, melyet csak egyszer ismételenek. *Massenet* most *Bezieren*ben van, hogy *Jambon* párisi díszletelővel és *Castebon* de *Brouchostes* rendezővel dalműve kiállítását megállapítsa.

**** A feltámadó Scala.** *Milanoból* írják, hogy az odaválto polgárság körében gyűjtések folynak arra a célra, hogy a *Scala*, Olaszországnak még csak néhány évvel ezelőtt első operáját, újra megnyithassák és jennálását öt esztendőre biztosítsák. Eddig 300.000 lra gyűlt össze erre a célra. De reménylik, hogy felviszik 500.000 lra. Az összeget minden feltétl kikötése nélkül *Visconti* di *Modrone* herceg kezébe szolgáltatták; ezzel rá akarják bérni, hogy a maga részéről is mecenásza legyen a feltámadó *Scala*nak.

**** A Theatre Francais klakkja.** Mint minden párisi színháznak, *Molière* házanak, a *Theatre Francais*-nek is meg volt a maga klakkja. Csak volt, mert Franciaország első színházában egy a napokban hozott rövidke határozattal megszüntették a klakk nemes intézményét. A *Theatre Francais* választmányja, mely az igazgatóból, a színház főbb hivatanokából és részes művésztárgjaiból áll, egyhangul mondta ki a klakk halálát. A párisi újsgok nagy rokonszenvevel fogadják a *Theatre Francais*nek ezt az intézkedést, leginkább pedig a *Temps*, mely azt írja, hogy a klakk

valóságos leaázás az írora épügy, mint a színészre, mert a legtöbb esetben hazug tetszést erőszakol a közönségre.

**** Színészet Ujvidéken.** *Kövessy* Albert színtársulata husvét-vasárnap óta játszik *Ujvidéken* a közönség teljes meglepedésére. A kitűnő előadások, az összájték, a műsor annyira megnyerte a közönség tetszését, hogy nap-nap mellett zsúfolt házak mellett folynak az előadások, sőt gyakran megessik, hogy a közönség legnagyobb része jegy nélküli kénytelen a színházból távozni. Eddig a *Cigánybáró*, *Bánk bán*, *A bor*, *Páholy*, *A Sasok*, *Boszorkányvár*, *Vörös tájár*, *Parasztecsület*, *Hoffmann mesés* kerültek színpadra. A közönség kedvencei: *Makó* Ayda, *Sziklai* Szeréna, *Hódosi* Jolán *Somló* Margit, *Karolyiné*, *Bokodi* Benedek, *Könyves*, *Kozma*, *Ercsély*, *Latábar*. A társulat most a *Zsába*. *Katalin*, *Svnhákok*, *Képzelt beteg* darabokra készül. Ugyancsak *Ujvidéken* tartja *Károlyi* Lajosné, a vidék egyik legjobb komikus színésznője 25 éves születési jubileumát. Az ujvidéki színtársulatnak legnagyobb érdeme az, hogy a kitűnő előadásokkal a szerb közönség nagyrészt is sikerült a színház részére megnyerni.

MŰVÉSZET.

□ **Szeged város képvásárlása.** A szegedi muzeumi és könyvtári bizottság a minap szemelte ki a szegedi tárlaton azokat a képeket, melyeket a város számára meg akar venni. A bizottság választása *Mednyánszky* László: *Virágzó fák* című festményére esett, melyért négyezer koronát ígért. *Mednyánszky* ugyan úszáz koronával többet kért képeért, de a szegediek remélik, hogy az ár dolgában meg tudnak egyezni a festőművészzel.

□ **A turini nemzetközi iparművészeti kiállítás** ünnepes megnyitását e hónap 26-ra tervezték. Közbejötték azonban az ismeretes politikai események, amelyek az olasz királyt, aki a kiállításnak fővédője, akadályozták abban, hogy a megnyitást, amint ez tervezve volt, az egész királyi udvarral megjelenhessen. Ennélfogva a kiállítás megnyitását mintegy tíz nappal elhalasztották.

TUDOMÁNY, IRODALOM.

○ **A Petőfi-társaság** e havi felolvasó ülését má délelőtti 10 órakor tartotta meg *Eartók* Lajos emlékeztélvel az Akadémia kis termében, amelyet szorongásig megtöltött az előkelő hölgy közönség. A felolvasások megkezdése előtt *Szana* Tamás íróttár meleg szavakban emlékeztetett meg a társaság két kiváló tagjának *Tolnai* Lajosnak és *Névy* Lászlónak elhunytáról. A első felolvasó dr. *Hatala* Péter volt, aki *A szentlúcs Jézusalomban* címen általános figyelem között ösmertette a szentlúcs legendáját és azt fejtegette, hogy csak akkor fog beállni az általános elégedettség, ha a népek a sok, sok szerzethozó vallásleleket helyett egy dogmában, az Isten és az ember szeretet dogmájában egyesülnek. Utánna *Jakab* Odón *Temérédek* (*Jeszzenszky* Danó) rendes tag három kedves köteményét szavalta el zajos tetszés között. *A két nem* *Az az egy* és a legtöbb tapost aratot *A szem akarata*.

„Anyám, anyám, édes anyám, mond meg kérlek, Mért néznek rám olyan nagyon a legények? Ha kint járok az utcán, még meg is állnak. Hát én akkor édes anyám, mit csináljak?”

„Lányom, lányom, édes lányom, te nővédek, Az eszednek ezen járni nem is kell még; Ha rád néznek a legények, s meg is állnak, Rájok se néz: de hunyj le a szempilládat.”

„Hunyom, hunyom, édes anyám hunyogatom; De mi haszna, hogha mégis nyitogatom, A szemeknek van valami akaratja, A mely az én szemem héját nyitogtatja.”

A lelkes tapost után *Abonyi* Árpád olvasta föl *Az elnök* ur című novelláját, melynek irapsan befejezését zajos tapsal jutalmazták.

A felolvasó ülés után zárt ülés volt, amelyen elhatározta a társaság, hogy pünkösd hétfőjén *Brassó*-ban felolvasó ülést tart.

○ **Az Akadémia ülése.** A Magyar Tudományos Akadémia bölcsészeti, társadalmi, tudományi és történettudományi osztálya 14-én, hétfőn délután 5 órakor ülést tart. Az ülésen dr. *Czobor* Béla rendes tag tart előadást *Ujabb felfedezések a pécsi őskeresztény kirkulumban* címen.

○ **A közigazgatási hatóságok elé utalt kihágások.** Összegyűjtötte *Sárkány* Armin pécsi rendőrkapitány. Kiadta *Politzer* Zsigmond és fia. Ára angol vászonkötésben 5 korona. A szerző mindama törvényeket és miniszteri rendeleteket gyűjtötte egybe, melyek közel 3000 cselekményre vonatkoznak, azok elkövetőit a közigazgatási hatóságok elé utalják büntetés végett.

○ **A tyuki prókátor klissel.** *Abonyi* Lajosnak, a magyar néplelek alapos ismerőjének, a zamatos magyar humor egyik legtehetségesebb képviselőjének egyik legérdekesebb alkotása ez az elbeszélés. Az érdekes könyv az A heneam Olyvasótára X-ik évfolyamának 13-ik köteteként jelent meg s ára vászonkötésben 1 korona.

EGYESÜLETEK.

(A Magyar Jogászegyletben) tegnap dr. Schächter Miksa egyetemi magántanár, az igazságügyi orvosi tanács egyezdije tartott negyedszámú előkelő hallgató közönségnek szabad előadást az orvos beavatkozási jogáról. Dr. Schächter azzal kezdte be előadást hogy nemrégiben egy fiatal jogtudós azzal a kérelemmel fordult hozzá, hogy egy nagyobb szabású tanulmánya felett, amelyben azt javasolja hogy a halálra ítélték adassanak az orvosi kísérletezésre az orvosoknak — kritikát mondjon. Ebből az ötletből kifolyólag kezdte aztán vizsgálni a különböző államok szokásait egybevetve, az orvos beavatkozási jogát. Majd áttért a dolog jogi oldalának magyarázatára, felsorolva a nevesebb büntető jogászoknak a kérdésben tett nyilatkozatait. Előadást a hallgató közönség, melynek soraiban több orvos-egyetemi professzor is volt, nagy tetszéssel fogadta.

(A Háljéktalanok Menhelye-Egylet) április hó 20-án, vasárnap délelőtt 10 órakor tartja az István-szálloda első emeleti dísztermében XXI. rendes közgyűlést, amelynek napirendje a következő: 1. Az igazgatóság számadó jelentése az 1901. év működéséről. 2. A felmentvény megadása iránti kérelem tárgyalása. 3. Az alapszabályok értelmében visszalépő igazgatósági tagok helyett 5 és elhalasztás folytán egy új tag választása. 4. A felügyelő-bizottság választása.

(A Tözsde segély-egylete). A budapesti tőzsde-tagok régi óhaja teljesül a tőzsde segély-egyletnek megalakításában. A segély-egylet létesítésére kiküldött bizottság munkálatait befejezte és kiegészítte magát. E végbéli a hó 14-ikén délután fél hat órára érkezőt elhívott egybe a Pester Lloyd kaszinó üléstermébe s ez alkalommal elő fogja terjeszteni a létesítendő egyesület alapszabály-tervezetét. A tőzsde-tanács hatáskörön mozditja elő az egylet nemesei eljait, amelyben 2000 korona évi segélytel támogatja. Az elnöki tisztségre sikerült Neumann Miksa kir. tanácsost, a tőzsde alelnökét megválni.

SPORT.

A Slavia — legyőzve.

— A Budapesti Napló tudósítójától. — Budapest, április 13.

Különös jelentősége van annak, hogy már a cimbem mindjárt megmondjuk a magyarok győzelmét. A Slavia, a csehek büszkesége, Prága város dédelgetett és mindig győzelmes csapata — leverve. Nagy sző ez, mert a cseh csapat a kontinensen a maga nemében versenyen kívül áll. Ez a csapat az angol Civile-Service-t 4:5-re verte meg s minden mérkőzése eddigelő győzelemmel végződött. — Ha tehát a mai napon a mi Budapesti Torna Clubunk szép győzelmet aratott rajta, ez bizonyítja, hogy a B. T. O. játékaiban óriási haladást tett a tökéletesedés felé s akik a mai match szemtanúi voltak a csomóéri-úti pályán, azok még nem látott egyöntetű és izgató játékban gyönyörködhetnek.

A közönség, mintha érezte volna, hogy nagy esemény előtt áll, már a korai órákban sietett ki a versenyterre, hogy jó helyet biztosítson magának s a későn érkezők már alig tudtak maguknak helyet szorítani a rogyásig megtelt tribünökön. Igen szép publikum nyújtott a nagy közönség és a szép idő még több publikumot csalt ki mint az angolok mérkőzéseire. A pompás női toilettek még fokozták a hatást s egy jelentős lövőnap sem lát szőbb hőgyökközönséget, mint a mai.

Pontban 4 órakor adta meg a bírő a jelt a játék megkezdésére. A magyarok támadnak és a csatlórsor szűnni nem akaró éljenzés, taps és buzditás közepette a legvehemensebben támadja a cseh kaput. Mindenki lelkesedik a magyaroknak azonnal észrevehető fölénység s előre látja a veretlennek hitt Slavia legyőzetését. A cseh kapuvéd remekül működik, a háttvédek képtelenek az ostromnak ellenállani s kénytelenek a labdát a kapuvonalon kirugni; úgy hogy corner követ. Támadnak néha a csehek is, de Wagner és Lucius háttvédek biztos rugásokkal visszaterelik a labdát onnan, a honnan jött, a cseh területre. Minder balszélső csatár bravuros corner-rugása segítségével Mannó bedobja a kapuba az első goalt, melyet a cseh kapus Susztera, már csak beem a kapuban bír elfogni. A csehek hasztalan támadnak, goalt rugni nem tudnak s az első félidő eredménye 1:0 a magyarok javára.

A játék legérdekesebb része csak most következett. A csehek ki akarják egyenlíteni a goalt, a magyarok szorítan s ez az ambició remek küzdelmet eredményezett. A beteg Ordódy és a nagy cseh Krys halfoenterek érdekes harcot vívnak a labdáról s a közönség zajos éljennel jutalmazza a kis „Dody” fölénységét. A magyar csatlórsor ügyesen s mi a fő, gyorsan dolgozik és a csehek megkapják a második goalt, bár még többet kellett volna kapniok, mert a magyar csatárok a goal előtt szelesnek és fejvesztettek mutatkoztak. Most váratlanul a csehek Baumruck csatár se-

gélyével kiegyenlíti a két goalt. Egyszerre néma csöndes lesz minden. Csak a néhány lelkes ember, mely annyit látta a magyarokat leverni, reménykedik. Es nem jogtalanul, mert a B. T. O. igazán csodás passzjátékra dicsegetőre harmadszor is begurul a labda. Ezt Guttman rugta s utána nyomban Mannó röpti be a negyediket is. Valságos harcióját következik ezután, de az eredményen már mílsem változtat.

A közönség zúgó éljennel fogadta a fényes győzelmet s méltán, mert alig volt a játéknak olyan mozzanata, amely a dicsegetel meg nem érdemelte volna. Eredmény: magyarok 4 goal, csehek 2 goal.

A bécsi lövőversenyek.

— A Budapesti Napló tudósítójától. —

Budapest, április 13.

A sportsmanek nagy örömeire ma nyíltak meg a Freudenau lövőversenyter kapui és ezekre menő közönség nézte végig a versenyeket, melyek között természetesen a Przedswit-handicap volt a legérdekesebb, sőt elmondhatjuk, hogy bár minden futamban nagy mezőny indult, a nap főlutama mellett minden háttérbe szorult. A bécsi Lincolnshirenak ez idei szenzációs győztesét Hippokratést a fogadásokban főleg istállója részéről támogatták, de a nagy közönség egyáltalában nem akarta kedvencévé fogadni, ami a négy éves Schössberger fő tavalyi formál alapján érthető volt. A verseny két favoritja közül csak Durban volt képes a harmadik helyet megmenetni, míg Haiderose helyezetlenül jutott. Második lett Rose S, a győztes istállójárta.

A verseny részletes eredménye a következő:

I. Megnyitó verseny. Díj 2000 korona. Távoltság 2000 méter. Blaskovich Ernő Lepkője (Van Dusen) első, Losonczy Gy. Glend'orja (Adams) második, báró Harkányi A. Várnagya (Bulford) harmadik. Futottak még: Kaupri, Francitreur, Verita, Sobri, Kozmaöcse. Totalizátor: 10: 64. Helyrelogadások: I 50: 124. II. 50: 133. III. 50: 216.

II. Kísérleti verseny. Díj 3000 korona. Távoltság 1000 méter. Baró Ueltritz Zs. Quid nunoja (Taral) első, báró Königsrwarter H. Latourdoje (Adams) második Szemere M. Sweet Loweje (Bonta) harmadik. Futottak még: Javorina, Couleur, Hajnaika, Newermind. Totalizátor: 10: 25. Helyrelogadások: I 50: 72. II. 50: 126. III. 50: 130.

III. Przedswit Handicap. Díj 10.000 korona, távoltság 1200 méter. Schössberger L. Hippokratess (Gilechrist) első, Braehfeld L. Rose S-je (Adams) második, gróf Fesetich T. Durban-ja (Taral) harmadik. Azután: Betrüger, Polonius, Perlass, Haide rose, Kartal, Sarkantynus, Royal Flush Retour, Eleget, Ronny, Akárhogy, Montezuma, Sebes, Jász. Totalizátor: 10: 114. Helyrelogadások: I 50: 171. II. 50: 164. III. 50: 88.

IV. Eladóverseny. Díj 2000 korona. Távoltság 1600 méter. Mr. C. Wood Cleo-ja (Van Dusen) első. Szemere M. Quitt-je (Bonta) második. Gr. Andrassy G. Lovag-ja (Adams) harmadik. Azután: Bedusselt, Pötörke, Dahin, Saska. Totalizátor: 10: 61. Helyrelogadások: I 50: 89. II. 50: 79. III. 50: 92.

V. Weidlingau díj. Díj 2000 korona. Távoltság 1300 méter. Baró Springer G. Ferhapsja (Adams) első, Dreher A. Princess-e (Cleminson) második, Schindler L. Ivo-ja (Bulford) harmadik. Azután Tower Hill, Suave Kosima. Totalizátor: 10: 17. Helyrelogadások: I 50: 66. II. 50: 127.

VI. Nyeretlenek gátversenye. Díj 1500 korona. Távoltság 2400 méter. Herceg Auersperg F. Florestanja (Williamson) első Miguel Braganzai herceg Geraniumja (Brown) második. Mautner V. Waiseje (Poole) harmadik. Futottak még: Quyty, Gega, Vox populi, Vieux garoon. Totalizátor: 10: 23. Helyrelogadások: I 50: 56. II. 50: 58. III. 50: 64.

VII. Jugend akadályverseny. Díj 4000 korona, távoltság 3200 méter Geist G. Mr. John-ja (Maohan) első, M. gnel Braganzai herceg Maida (Brown) második. Mautner V. Pausanias (Poole) harmadik, azután Jinsiste, Allegro. Totalizátor: 10: 46. Helyrelogadások: I 50: 81. II. 50: 70.

TÖRVÉNYSZEK.

§§ Az ezredes parancsa. Különös per fordult meg a minap a budapesti kir. ítélőtáblában. B. András 1894. őszén fegyvergyakorlatra vonult be. Erős, egészséges legény volt, mikor bevonult és gyógyít-hatatlann elmebajos, mikor hazakerült. Ennek okozati összefüggése egy kardszabásban keresendő, melyet P. Lajos főhadnagy ejtett a szerezésénél rezervista fején. A beteg ember telessége, B. Andrásné, a budapesti kir. törvényszéknél a katonai kinstár ellen kártérítést per indított azon az alapon, hogy írje a sebesülés folytán mindenkori munkaképtelenségé vált. A törvényszék a felperesét kerestetével elutasította. Ezt az elutasító ítéletet a minap a budapesti kir. ítélőtábla is helybenhagyta és pedig azzal az indoklással, hogy az ilyen igények a katonai hatóságok hatáskörébe tartoznak. Az ily természetű igények megállapítása — ugymond az indoklás — csak abban az esetben tartoznék a polgári bíróságok hatáskörébe, ha annak alapját nem a katonai szolgálat sajátjához természetéből folyó és annak megfelelő, hanem valamely jogellenes cselekmény képezi. Annak az elbírálása azonban, hogy katonai szolgálat közben az előjáró tiszt részéről alanta-

sával szemben elkövetett valamely cselekmény jogellenesnek tekintendő-e, vagy sem, nem a polgári bíróságnak, hanem az illető katonai hatóságnak a hatáskörébe tartozik. Az adott esetben ezek figyelembevételével a felperesétől a keresteti jog a katonai kinstárral szemben feltétlenül megtagadható nem volna azért, mert az alperes által elleníratáshoz csatolt irat szerint P. főhadnagy a felperes írje ellen jegyverett ezredesének parancsára használtá s így a katonai szolgálat közben előjárójának hivatalos parancsára elköveteti ezen cselekményből előálló magánjogi következményekért a katonai kinstár felelőssége volna állapítható. Megjegyzni azonban végül az indoklás, hogy az elleníratához csatolt másik melléklet szerint az illetékes katonai hatóság már kimondotta, hogy a szóban íorgó cselekmény a fennálló katonai szabályok alapján jogellenesnek nem tekinthető.

Nyíltér.

International szövetség.
Néhányszori használata után az acrórt és kézről a szőrt észrevétlenül eltávolítja.
Egy üvegtelgy ára 6 korona. Főraktár:
Dr. KOVÁCS gyógyszerész Budapest, Gyár-utca 17. szám.

Dr. FABINYI J.
specialista — volt kórházi szakorvos,
rendel nem betegségek ellen
délelőtt 9-3-ig, este 6-8-ig.
Budapesten, Erzsébet-kört 12. félemelet.

(Az e rovat alatt közöltéknek sem tartalmáért, sem alakjáért nem felelős a szerkesztőség.)

TÁVIRATOK.

Konstantinápoly, április 13. Zidji basa közoktatási és volt pénzügyi miniszter tüdőgyulladásban meghalt.

Szóna, április 13. A bolgár kormány által a portához intézett jegyzék melyben a kormány kijelenti, hogy Firmilan megerősítése esetén nem vállal felelősséget a macedonok magartatásáért, ma ment el Konstantinápolyba. Ma itt tiltakozó népgyűlést rendeznek Firmilian felszenteslése ellen. Két bolgár százdót a határra küldtek a csapatok megerősítésére. Két bolgár tartalékos tisztet bandák alakítása miatt internáltak.

A délafrikai béketárgyalások.

London, április 13. Tegnap este 11 órakor Chamberlain lakásán a devonshiri herceg, Chamberlain, Brodrick és Hicks-Beach miniszterek nem hivatalos jellegű értekezletet tartottak. Hir szerint az értekezletre, mely vagy egy óra hosszat tartott, Kitchenernek egy fontos közlése adott okot.

Pretória, április 13. A boer vezetők két különvonalon érkeztek ide. Az egyik a transvaali megbizottak, a másikon az Oranje szabadállambeli megbizottak utaztak. A megbizottak itt is két különböző házban laktak.

London, április 13. A király ma kihallgatáson fogadta Chamberlain gyarmatügyi minisztert.

Utrecht, április 13. Leyds egy edinburgi lapnak a Hollandiában levő boer megbizottak által formulázott békefeltételekről szóló hírére lejtő végig kolumánynak jelenti ki. A hágai boer megbizottak szintén megcáfolják a kérdéses jelentést.

Orosz-francia évődés.

Pétérvár, április 13. A Journal de St. Petersbourg egy hosszabb cikkben polemizál bizonyos francia lapokkal, melyek az Oroszország és Franciaország közt fennálló politikai egyetértést pénzügyi szempontokkal magyarázzák meg, valamint e lapok ama szemrehányásával, hogy Oroszország arra használja fel franciaországi barátságát, hogy a francia tőkepénzeseket sebesít rendszeresen kifosztassa.

Általában — ugymond a lap — Franciaország-hoz való viszonyunkban a franciáknak és nekünk mindenképpen el kell kerülnünk, hogy a politikai érdekeket összezarvarjuk a pénzügyi és gazdasági érdekekkel. Kötelességünk véget vetni ama kísérleteknek is, melyeket az utóbbi időben tettek, hogy ily összezarvarást hozzanak létre. Ezért legutóbbi kölcsönünk sikerét élénk megelégedéssel kell fogadni, nemcsak náunk, hanem hanem mindentűn, ahol Európa békéjére súlyt helyeznek. Ez a siker teljesen megállapítja, hogy Franciaország-hoz való barátságunk nem csorbította a többi külfölddel fennálló kitűnő viszonyunkat és ez a siker világosan kimutatja, hogy Európa jeltétlen bizalma Oroszország békészerető, racionális és színdr politikájá iránt és az orosz pénzügyek megrendíthetetlen állapota iránt nem ingott meg. Ez a siker kell, hogy előszlassa a francia publicisták minden kétségét honfitársai tökébeletetésének tökéletes biztosságát illetőleg.

KÖZGAZDASÁG.

A nem okleveles gazdatisztek mozgalma.

Budapest, április 13.

A *Gazdatisztek Lapja* március 19-iki számában a nem okleveles gazdatisztek mozgalma, oktalan mozgólásnak mondja. Ezzel szemben legyen szabad a mi álláspontunk igazát a következőkben kifejezni. Az 1900. évi XXVII. t.-c. 25. §-a azt mondja: „A törvényhatóságok, a községek, egyházi testületek és egyházi személyek mint ilyenek, a köz- és magánalapítványok és hitbizományok, a nyilvános számadásra kötelezett vállalatok, valamint tekintet nélkül állampolgárságukra azon birtokosok, akik állandóan nem laknak a magyar korona országainak területén (kivéve mindazonáltal azokat, akik hivatalos megbízásból vannak távol, vagy akiknek házastársa vagy leszármazója állandóan itt lakik), valamint az említett birtokosok bérleti azon gazdaságai, amelyek után legalább 3000 korona állami földadó fizetettik, — az ezen törvény életbelépését követő ötödik évtől kezdve gazdatisztként csak okleveles gazdatisztek alkalmazhatók.” — A 27. §-k ezt mondja: „Okleveles gazdatiszt, jószágigazgató, jószágfelügyelő, gazdasági intéző, gazdasági ellenőr, gazdasági segéd, tisztartó, kasznár címet továbbá az „okleveles” jelző kitüntetésével bármilyen gazdatiszti címet csak az használhatja, aki a 24. pontban megjelölt minősítéssel bír. Ily címek jogosulatlan használatára az 1879. XL. t.-c. 45. §-ban megállapított büntetés alá esik.” Azt mondja továbbá: „Aki a fentemlített címet 1900. január 1-je előtt jogosultan használta, azt a törvény életbelépése után abban az esetben is használhatja, ha a 24. pontban megjelölt minősítéssel nem bír, és mindazok, kik ezen címet már viselték, az 1900. évi XXVII. t.-c. végrehajtása tárgyában történt intézkedés szerint 1901. év december 1-ig a közigazgatási hatóságok a cím használatának jogosultságát a félkérésre határozatlan megállapítják; a cím érvényesítésének határideje 1902. év május 1-ig meg lett hosszabbítva.” „Azok a magyar állampolgárok, akik a megállapított minősítéssel nem bírnak ugyan, de az ezen pont első bekezdésében megjelölt időpontban tényleg gazdatiszti teendőket teljesítenek ugyanazon birtokon, vagy ugyanazon birtokon által továbbra is alkalmazhatók.”

A 25. §-a azon részét, melyben azt mondja, hogy „azon kötelezett birtokos gazdaságára, aki hitellel adatokkal igazolja, hogy a szóban levő gazdaságának rendszerint jövedelmével járó kiadás aránytalan megterhelést képezne, vagy ha egyéb rendkívüli, méltánylást érdemlő körülmények fognak fenn, a földmivelési miniszter felmentést adhat; — szóról-szóra való leírását fölöslegesnek találtam, mivel hazánkban olyan birtokos, aki ennyi utánjárással vehetne fel gazdatisztet, évenként talán egy-kettő akad, és csak olyan egyénnel szemben, akibe: valami rokoni kötelék, vagy más efféle fűzi. Ez tehát nekünk hasznunkra abszolút nem lehet. Mennyiben sérelmes ráknézve a 25. §? Kizár bennünket oly gazdaságokból, ahova eddig mehetünk és oly kevés gazdaságot hagy meg nekünk, amelyekben a nem okleveles gazdatisztek feleresze sem találja meg a helyét. A magyarországi gazdaságoknak 5—10%-ára eddig sem mehetünk, de 8t év múlva ez a szám 60—70%-ra emelkedik, és így összevissza 20—30%-a a gazdaságoknak áll maj rendelkezésünkre; 10% egyáltalában nem tart gazdatisztet. Mi tehát ez a csekély terrénem a nem végzett gazdáknak, akiknek 60—70% a száma? Akadon tehát egy nekünk való helyre kiírt pályázat; 100—150-en aspirálnak rá. A tulajdonosok kiválasztja a legalkalmasabbat és ad neki olyan fizetést, amely mellett az a gazdatiszt — ha még becsületes is — akár éhen pusztulhat. A tulajdonosnak jogában áll a helyzet kiaknázása és okosan teszi, ha él e jogával. A gazdatisztet vagy belenyugozik a sorába vagy tovább vándorol és szaporítja a koldusok számát. Az efféle gyengén dotált állásokból annyi sem jut neki, hogy családjának megadhassa azt, amit társadalmi állása megkíván.

A fentemlített birtokokon mindazon gazdatisztek, kiket a törvény életbeléptekor már ott talál, megmaradhatnak, illetve a birtokos tovább is alkalmazhatja őket. Ezt hozza fel a cikk írója és ezzel akar rámutatni arra, hogy tulajdonképpen semmi kárunkra a törvény nincs. Sajnos azonban, hogy nincs törvényileg kötelező a birtokos arra, hogy a nála alkalmazásban levő gazdatisztet el ne mozdíthassa állásából; haesak törvény által büntetendő cselekményt nem követ el. Hanem ki vagyunk téve annak, hogy indokolatlanul elbocsájtassunk. De hova menjünk? Ha a törvény által elősorolt állások közül sikerülne is egyet megszerezni, akkor a tulajdonos, illetőleg a bérleti kerül összeütközésbe a törvényvel. Ellenben ha a gazda-

tiszt állást úgy rendezték volna, hogy egy tiszt 5 év után véglegesítették és elmozdítható rendes körülmények között ne legyen, ez méltányos lett volna és mi készséggel belenyugodnánk minden más rendelkezésébe a törvénynek.

Rendkívüli sérelmes a címek korlátozása a már több év óta alkalmazott gazdatisztekre, de főleg a segédtsztekre. Ha mostan egy ispánnak egy jobban dotált és a törvényben felemeltet címet viselő állásra van kitétele és annak elnyerhetése egészen bizonyos, mit tegyen az ispán? Lemondjon erről az állásról, mert Magyarországon olyan törvény lépett életbe, melynek kidolgozását önzéssel egyének végezték és nem tekintették arra, hogy vannak emberek, kik már 15—20—30 év óta működnek ezen a téren és akik elvesztvén állásukat, öregségükben más pályára nem léphetnek, anélkül hogy kénytelen lemondani arról az állásról, ahol pedig szerzhette magának néhány garast, hogy munkaképtelensége idején nyugodtan élhesen tovább? Erre a pénzszerzésre pedig kénytelenek vagyunk, mert a fennálló nyugdíjintézetbe nem mindenkiünk tudja a nagyon magas évi járandóságot befizetni.

A segédtsztekre ez még sokkal sérelmesebb, mivel majdnem egészen el van zárva az utjuk a jövőbeni megélhetéstől. Ismernek uradalmat, ahol rendszerite van a cím és fizetés. Ott van egy segédtszti, aki 10 év óta várja a kinevezését, de ma bizony már hiába várja, mert neki a törvény csak azt engedte meg, hogy a mostani címét érvényesíthesse, de a rendszeresített gazdatiszti címet, amelyért 10 évig várt, joggal nem viselheti. — Hogy pedig tovább is élhesen, félre kell dobni az eltöltött 10 évet és más gazdaságba kell mennie, ahol 2—3 évig kell kiülnödni, míg meggyőződnek róla, hogy önállóan is képes vezetni egy gazdaságot és aztán, ha üresedés lesz, kaphat egy kiszírtései ispáni állást. Mire ezt eléri, 33—35 éves lesz. Akikből az egoizmus beszél, mindezekre azt mondják, nagyon helyes az, hogy nem végzett gazdatiszt olyan állást ne foglaljon el, amely csak egy okleveles illetet meg. Maradjon meg legjobb esetben botos ispánnak az a segédtszti is, aki már eltöltött 10 évet gazdaságban és szerzett magának olyan gyakorlatot, amely mellett önállóan is tudjon gazdaságot vezetni. Én magam is helyeslem: ne adassanak meg a nem okleveleseknek minden fáradság nélkül azok az előnyök, amik az okleveleseknek adtnak meg. De törőnjék ez meg módjával és ne csapjon le a törvény reánk, mint kánya a csibére, a biztos pusztulásba sodorván bennünket.

A rosszakaratú különben hangozzék továbbra is, ez ügyünket csak előbbre viszi.

Szócsi Gyna.

A Magyar Vasművek és Gépgyárak Országos Egyesülete a hó 10-ikén választmányt, a következő napon pedig plenáris ülést tartott Fővárosi Nándor miniszteri tanácsos elnökével. A választmány megállapította a közgyűlés elé terjesztendő jelentés szövegét s a választmány részéről benyújtandó javaslatokat. Az ülés foglalkozott még azokkal a javaslatokkal, amelyek a nemzetközi törvényes munkásvédelmi bizottság az új ipartörvénybe fölveendőnek határozott; az ülés kimondta, hogy a kérdésben az egyesület felterjesztést fog intézni a kereskedelemügyi miniszterhez. A plenáris ülés foglalkozott azszal, hogy egy osztrák gyár az osztagban reszelőgyárat kíván létesíteni, noha az ezen gyártással olgalkozó, már meglévő gyárak és kisebb műhelyek évek óta munkahiányban szenvednek s alig képesek magukat fenn tartani. Erre vonatkozólag az egyesület eddig elloglalt álláspontját, mely szerint új új gyárak, amelyeknek létesítése csak a meglévőknél támasztana újabb és semmiképpen sem indokolható versenyt, semmiféle támogatásban ne részesüljenek, továbbra is helyesnek találja s fenntartani kívánja; mindenképpen azon lesz, hogy az ily célszatók által támasztott egészösgtelven versenyeik eleje vetessék.

A Szt. Lukácsfürdő-részvénytársaság ma tartotta évi rendes közgyűlést, nyilhegyi Rupp Zsigmond királyi tanácsos elnöklete alatt. Az 1901. évi mérleg 187.963 korona tiszta nyereséggel zárult, melyből osztalék 120.000 koronát (89%) fizetnek ki, 10.000 koronát a tartalékalap javára fordítanak. A fennmaradó összegből 2796 koronát az igazgatóságának jutalékul fizetnek ki, míg 5167 koronát új számlára írnak elő. Az elmult esztendőben beruházásokra 122.562 koronát fordítottak. A közgyűlés a jelentést tudomásul vette, elfogadta az igazgatóság javaslatait és a vállalat szakszéri vezetéséről az igazgatóságnak jegyzőkönyvileg köszönetet szavazott. Az igazgatóság tagjait újból megválasztották; az orvosi szaktanácsba megválasztották: dr. Korányi Frigyes, dr. Kéty Károly, dr. Bókay Árpád és dr. Récey Imre egyetemi tanárokat. A felügyelő-bizottság tagjai lettek: dr. deszéri Boemann István királyi tanácsos, dr. Lichtenberg Kornél, dr. Romy Béla, Frits Péter, dr. Rácz Károly és dr. Kónyi Manó.

Liszt. (A Budapesti Napló tudósítójától.) A list-fizetelen beállott élénkség a leiojot hét elején még fennállott, de később a buzapiek lanyhasága következtet az irányzat csendesre vált. Az új kötések száma ilyenormán megcsappant s a készáru-torgalom is csökkenett. A malmok árait mindazonáltal nem szállították le.

A külödörlől csekély mértékben érkeznek megrendelések. Takarmánycikkek nem változtak.

Átlagos budapesti jegyzések 50 kilogrammon-

kintzszakostól:

Szám:	0	1	2	3	4	5	6
Ar kor.	14.80	14.40	14.10	13.80	13.40	13.10	12.60
		7	7½	8			
		11.40	10.90	6.—			
Finom korpa:							6.—
Ar: korona	4.90						5.—
Dara:		AB					C
				15.60			14.60

Szerkesztői üzenetek.

— Kéziratokat nem adunk vissza. —

Indigó. (A bélyegző.) Elég ügyesen indul, de mire a meséhez ér, drasztikussá válik a hangja. Próbálkozzék egyszerűbb dolgokkal és a formában is törekedjék egyszerűsége.

Augustus. Adtuk a Magyar Színpad szerkesztőjének.

L. Z. Fehérttemplom. 1. Ha jó, közöljük. Az asszony című közöletetlen. 2. Köszönjük, el vagyunk látva.

F. L. Szentcs. Igen, fia. — Bizony semmit, csak egyszerűen részt vesz benne. Külön intézkedésről persze alig lehet szó. Ezt nem lehet pretendálni.

B. E. Szeged. A *Journal de Budapest* szerkesztősége a Kossuth Lajos-utca 8. szám alatt van; szerkesztője Salamon Ödön. Közöl verseket is.

Fogadás. Abrányi Emliné, Wein Margit asszony. **Előfizető.** *Izabella-utca.* Meltőzések ez üzenetre való hivatozással beküldeni, közöljük.

199364. Ima, sorjában. Pénztáros, meghívó (meghívás az más fogalom), mindjárt, est, némim, erejével, fősapnya, iktató, ird, higgyem, hadd, mérlegel, telefonoz, meghívónk, épp.

Kassal előfizető. A kérdezett szélhámossá vállalkozás. Lérdés, mitéle igazolvány az.

Sárga nárcisz. Kérdezzék meg, mi a szándéka. Ez az egyedüli helyes eljárás.

A. E. Brassó. Így helyes: — „egyéb”.

Z. L. Sajó-Gömrő. A dolog érdemében igazza van, de befejezett dologról lévén szó, kár volna az összehasonlítással háborúságot kelteni.

P. E. Miskolc. 1. Ha tiltakozik, akkor nem szabad. 2. Be kell várnia. 3. Carmen Sylva.

S. V. Balogfalva. A Magántisztviselők Országos Szövetsége (Erzsébet-kört 27.) elintézi pontosan és diszkrétan.

B. J. Budapest. Lehetséges. Minden asztalnak van gazdája.

Sorsjegyek.

A. O. Moór. A 28.115. számú dunagőzhajózási sorsjegye 210 koronát nyert. — **208346. előfizető;** Régi előfizető Vác. Az osztálysorsjegyek húzását április 22-én tejezik be, kérdésekre akkor fogunk válaszolni.

H. A. Losonc; **Dr. B. A. Budapest;** **F. J. Kesreskedő;** **Buzsátér;** **S. E. Villány;** **W. H. Letenye;** **E. S. Nagy-Kálna;** **H. E. Maramaros-Sziget;** **R. Gy. Lymta;** **E. E. T. A. Ungár Miskolc;** **T.-Ujaki előfizető;** **Dr. V. B. Lugas;** **S. A. Sorsjegyeik nem nyertek.**

Szalai és Társa bank és váltóüzlete
a m. kir. szab. osztálysorsjárték felárústól
Budapest, VII., Erzsébet-kört 12.
Vess és elad sorsjegyeket, értékpapírokat és állam papírokat a napi áron, elad sorsjegyeket részlet-fizetésre, ellenőri a sorsjegyeket házait, beváltja a kisorsolt sorsjegyeket és az esedékes szelvényeket. — Pénzkölcsönt nyújt mindennemű sorsjegyekre és értékpapírokra.

Napirend.

Napló. Hétfő, április 14. — Római katolikus: Tibor vt. — Protestáns: Tibor. — Görög-ország: (Április 1.) Egypt. M. — Zsidó: Nisan 7. — Nap kél: 4 óra 59 percek. — Nyugszik 6 óra 30 percek. — Hold kél: 9 óra 48 percek délelőtt. — Nyugszik: 12 óra 11 percek éjfel.
A pénzügyminiszter fogad délután 4 órakor.
Az osztálysorsjárték húzása délelőtt 9 órakor.
Tavaszi tárlat a városigeti Múzeumokban d. e. 9-től délután 6-ig. Belépődíj 1 korona.
A Nemzeti Szalon tavaszi tárlata nyitva élelőtt 9 óratól este 8 óráig. Belépődíj 50 fillér.
Nemzeti Múzeum. Természettajzi tár. Nyitva délelőtt 9 óratól 1 óráig. — Többi tárai 1 korona belépődíjjal megtekinthetők.

Technológiai iparmúzeum délelőtt 9—1-ig.
Múzeumi könyvtár délelőtt 9 óratól 1 óráig.
Akadémiai könyvtár nyitva délután 3 óratól 7 óráig.
Állatkert a Városligetben nyitva egész nap. Belépődíj 60 fillér.

Magyar Kereskedelmi Múzeum. Igazgatóság, kereskedelmi szakkönyvtár és keleti mintatár: V. kerület Váci-kört 32. szám alatt. Hivatalos órák: délelőtt 9-től délután 2 óráig. Hazai termékek állandó kiállítása és kereskedelemtörténeti gyűjtemény, továbbá a házi-ipari kiállítás (melyben az üzletvezetésről áruitásokat is eszközöl) a városigeti iparcarnokban nyitva: délelőtt 9 óratól 12 óráig és délután 3 óratól 6 óráig. A külügyi kirendeltségek központi üzletvezetősége (Magyar kereskedelmi részvénytársaság) V. Váci-kört 32. szám alatt.

M. KIR. OPERAHÁZ. Hétfő, 1902. április hó 14-én. Zárva.

NEMZETI SZÍNHÁZ. Hétfő, 1902. április hó 14-én.

Julius Caesar. Szomorujáték 6 felv. Irtá: S. Shakspeare. Fordította: F. Vörösmarty Mihály.

Table with 2 columns: Actor names (Julius Caesar, Octavius, Brutus, etc.) and roles (Ivánó, Cinnna, Lucilius, etc.).

MAGYAR SZÍNHÁZ. Hétfő, 1902. április hó 14-én.

Fifin. Operett 3 felvonásban. Irtá és zenéjét szerette dr. Schwimmer Aurél.

Table with 2 columns: Actor names (Pitkins, Mary, Harry, etc.) and roles (Sziklai, Hopkins, Lányi, etc.).

VIGSZÍNHÁZ. Hétfő, 1902. április hó 14-én.

A Székesfővárosi Magyar Kir. Államrendőrség Tisztikarának Nyugdíjpótló és Segélyező-Egyesülete javára Kramer Teréz és Burrián Károly m. v. Kuruc Feja Dávid.

Színzmű 4 felvonásban. Irtá Fényes Samu.

Table with 2 columns: Actor names (Feja Dávid, Fejtáné, Judit, etc.) and roles (Pethes, Ráskayné, Hunyady, etc.).

NÉPSZÍNHÁZ. Hétfő, 1902. április hó 14-én.

Blaha Lujza asszony mint vendég. A rozsfályi malom.

Népszínzmű 3 felvonásban. Irtá Kacziány Géza. Zenéjét részben szerz. Déczy József.

Table with 2 columns: Actor names (Terka asszony, Sárka, huga, Füstös István, Gyozsu, Ferko, Boldogné) and roles (Blaha, Kápolnai, Németh, Ujvári, Raskó, Izsóné).

VÁRSZÍNHÁZ. Hétfő, 1902. április hó 14-én.

A madarász. Operett 3 felvonásban. Zenéjét szerz. Zeller K. Kezdeté 7 órakor.

URANIA SZÍNHÁZ. Hétfő, 1902. április hó 14-én.

A sport. Kezdeté 7 1/2 órakor.

Pályázati hirdetmény.

Propper Sándor cég, Bécsben, ajánlat utján, adja el az 1902., 1903. és 1904. évben az Arvamegyében levő közbirtokossági és saját erdei-ben használatra alkalmas fenyő-, jegenye- és bükkfa-készséget és a hozzá tartozó fűrésztelepet egyttal berhadja, valamint a cserzéshez alkalmas gépeket és felszereléseket.

Table with 2 columns: Lot numbers (1. A nagyfalui határban, 2. A podbieli határban, etc.) and prices (110.9 kat. hold, 150.3, etc.).

Ajánlkozók ajánlataikat azzal, hogy a közelebbi feltételeket, melyek nálunk Bécsben, vagy az üzembiztonságnál Turdosban megtekinthetők, ismerik és magukat annak alávetik, f. v. május hó 5-ig az alulirt közp. irodának küldjék be. Egy ajánlat több határra is kiterjedhet.

Central-Bureau, Alexander von Popper. Wien, IX. 3. Universitätsstrasse 10.

Készpénz kölcsön Földbirtokokra. A becsült háromnegyed részéig 4% ellenében 10-15 évi törlesztésre. Hiteltörlesztési birtokosok tevékenységi kivonattal költendő be.

Ingatlan- és Jelzálog-Forgalmi-Intézet, Intéző: GURRE Ferenc, Budapest, VI., Váci-körút 30. szám.

Főnyálkás óta közel 300 millió kor. kölcsönt konvertált. - Alapított 1890-ben. -

Albrecht-Mulató.

Király-utca 71. ALBRECHT FERENC igazgató. Előleges jelentés! A brünni cseh opera-társulat vendégszereplése. Első előadás április 15-én.

FŐVÁROSI ORFEUM

Nagymező-utca 17. Minden este: Luna asszony. Milla Barry mint vendég. Mariot, Baumann, Strasser, Bauer Róza, Linden Lizerl, Paulet Ilka, Christoff, Brammer arb.

Minden reklámhirdetés

csalódiást okoz. Ezen dívat nem egyeztetethető össze üzletelvéinkkel, a miert is bátorodunk n. a. b. butorvásárló közönség b. figyelmet minden további nélkül régi s az egész országban a legjobb hírnővnek örvendő asztalos- és kárpitos-árukkal.

Sárkány és Schütz butorkészítők. Budapest, VII., Erzsébet-körút 12.

A lakbérnyeremény alkalmával egy a jogtas mint a házi urak és lakók gyakran érnek szükségét egy oly kézikönyvnek, a mely őket a lakbérleti jog vitás kérdéseiben utbaigazítja.

Advertisement for 'Lakbérleti jog és eljárás' book, including details about the publisher Athenaeum and the author Dr. Berényi Sándor.

TÓTH KÁLMÁN

ÖSSZES KÖLTEMÉNYEI. A nagy költő díszes új kiadása. Elétrajzi bevezető- és utószóval ellátta: ENDRŐDI SÁNDOR.

Butor

1 teljes barokk, ebédő, rózsaszínű márványral 300 ft. 1 világos hátsószoba rokokó stílusú szoba berendezésű valódi angol bútortartó, ritikálattal van felszerelve, 400 forint. Szőnyegek és poraszőnyvegek, képek, mindennemű manóment és dísz, dísz, egyszerű matt- és fényezett butorok. Teljes szálloda-, irodai, előszoba- és konyhaberendezések. Csakis keveset használhat butorok azonnali készpénztetés mellett vételnek. Butortraktár VI. Szerecsen-utca 1. szám, I. emelet, az Andrássy-út mellett.

A világghírű Premier Helical és Champion-kerékpárok melyek leszállítva, havi 8 és 10 frtos részletre szállítjuk.

Kerékpár alkatrészeket 30 százalékos árcsökkentéssel: 1. r. kullós gummi 1 ft. 50 és 4-1-1. r. belső gummi - 3.- és 2.10 Acetylenlámpa - 3.25 és 2.10 Calcium-carbid - 1 kg. - 35 Olajlámpa - 1.35 és 1.- 1 pár kullós pedál - 3.- és 2.50 Kil. angol nyerges - 75.- és 50.- Angol nyerges - 3.25 és 2.50 Tojásközp.-pumpa - 1.40 és 1.15 Fogazmány párja - 40.- és 34 Kulló vagy nyíl - 0.65 és 0.65 Kerékpár csengő - 1.15 Francia kulcs - 50.- és 35.-

Valamint minden kerékpárkészít is. - Nagy árúkat 200 képpel ingyen.

Láng Jakab és fia kerékpár nagy raktára Budanesten, József körút 41. és főköz. Rottenbiller-u. 1. Javításokat, szanozásokat és nikkelezéseket ócskás és szak-szerűen csinálunk.

Fényőfák. Kiváló minőségű legalkalmasabb fajták közül kezdődik és a legújabb fajták, melyeknek színe a legelőtöbbi kékes-zöld, arany-sárga és ezüst fehér között változik, 1 db mintegy 300-400 ft. magas, 100-150 db 4-8 kitűző fajtában 50-100 koronájú. Díszfák, cserjék, akácok stb. fajtáiban az azok tevése-ál. Részletes katalógus kérésre küldve ingyen küld: Faiskola kezelője Csenedi, u. p. Vas-Ferenc-utca 50.

Egy kis ház szabad kezebl eladó. Naghygy. élepszé I. Krisztina város. 4180

„Univerzum“-vállalat

okmány szerző és esketési osztály megszerez mindenféle okmányt, elvállalja házassági díspenzatokat, névmagyarást, utlevél és különböző engedély megkérését, jogtanácsosa segélyvel eljár honosítási, örökbe fogadási ügyekben, külföldi megbízásokat lebonyolít.

Különösztály detektív-rendszerrel mindennemű magánkutatást, díseret megbízást, tudósítást, megfigyeléseket családí ügyekben is bel- és külföldön a leggyorsabban eszközöl az „Univerzum“-vállalat törv. bejegyzett cég, Budapest, Prófécia-utca 6.

Látványosság.

Keveset használt 4 szoba

Butor

1 teljes barokk, ebédő, rózsaszínű márványral 300 ft. 1 világos hátsószoba rokokó stílusú szoba berendezésű valódi angol bútortartó, ritikálattal van felszerelve, 400 forint. Szőnyegek és poraszőnyvegek, képek, mindennemű manóment és dísz, dísz, egyszerű matt- és fényezett butorok. Teljes szálloda-, irodai, előszoba- és konyhaberendezések. Csakis keveset használhat butorok azonnali készpénztetés mellett vételnek. Butortraktár VI. Szerecsen-utca 1. szám, I. emelet, az Andrássy-út mellett.

Használt férfiruhákat legmagasabb árban vesz Weisz Lipót, IV., Kristóf-tér 2. Kívánatra a vevő a helyszínén megjelenik.

Advertisement for BUTOR brand, featuring a bicycle and text: 'Készpénzt vagy részletfizetésre FUCHS BODOG-nál BUDAPEST, József-körút 26. Képes árjegyzék ingyen és bérmentve.'

Sérvben szenvedők! Ingyen és bérmentve küldök minden érdeklődőnek a sérvtől való megkiszabadulást és gyógyítására vonatkozó népszerű tudományos ismereteket. Bővebbet KELETI J. portálján megtekinthető és cs. és kir. szab. sérvkönyv gyárban Budapest, IV., Koronaherceg-utca 17.

CSIZ

A kontinensben a legerősebb Jód-Brom-gyógyfürdő. Gyógyezredmények megköszö. Megnyitk május 1-én. 240 kényelmes szobával, gyógy-nyertrien berendezéssel, szanatorium; gyógytár; zongora, olvasó-, billiárdterem. Law-Tennis terezen. Kálozati-teleknek. Alkalmi utazóknek a fő- és utóvonalban 50% kedvezmény. Prospektussal szolgál az igazgató, posta Rimacsos, Vasuton 4 óra alatt Budapestre. Hivatalos orvos dr. Tausz Béla. Otthon végzendő kurzus az érvényes használati utasítással megrendelhető a fűrészgázgató-szágnál és Edokuty L. f. oldalánál Budapest.

Advertisement for Statisztikai Címiroda, BUDAPEST, VII., Erzsébet-körút 29. Telefon 504. Kiszolgáló bármely állam címelt kézírás-foglatkozást és megkér szerint igényes árban portó megértéssel.

Advertisement for HUZAS MÁJUS 1-én. Főnyeremény 35,000 Lira. KAPATÓ 24 havi részletfizetésre; havi beutetés 1 darabon 2 korona. Már az első részlet és 35 kr. portó beutetés ellenében kiadom a sorajjegyek sorozat és számt. tartalmú részletet azonnali juttetéskorral.

Advertisement for Olasz vör. kereszt SORSJEGY. FLEISSIG SÁNDOR bankháza Budapest, VII., Erzsébet-körút 2.

Színházak heti műsora.

Table with 7 columns: Day, Theater, Play, Actor, and other details for weekly theater programs.